

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی

آزمون ۱۰ مرداد ۱۳۹۹

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی ستوده، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	نوید امساک، محمد جهان بین، مجید فاتحی، پیمان کشاورز صدر، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضیه یادگاری
دین و زندگی	محمد آقاصالح، محمد رضایی بقا، علی فضلی خانی، مرتضی محسنی کبیر، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	مهدی احمدی، میرحسین زاهدی، محمد سهرابی، علی شکوهی، علی عاشوری، ساسان عزیزنژاد، محسن کردافشاری

نام درس	نام طراحان
ریاضی	حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، علی شهبابی، نسترن صمدی، رحیم مشتاق نظم، حامد نصیری
ریاضی – آزمون شاهد (گواه)	برگزیده از کتاب آبی پیمانهای ریاضی کنکور انسانی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، وحید رضازاده، سیدجمال طباطبایی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، کاظم کاظمی، حمید محدثی، اعظم نوری نیا
عربی زبان قرآن	نوید امساک، رضا معصومی، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی
جامعه شناسی	آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، اعظم رجبی، ارغوان عبدالملکی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی، حامد مغربی سینکی
فلسفه و منطق	علی آزادی، موسی اکبری، نیما جواهری، مجید شمس آبادی حسینی
فلسفه – آزمون شاهد (گواه)	برگزیده از کتاب آبی پیمانهای فلسفه دوازدهم کنکور انسانی
روان شناسی	مبیناسادات تاجیک، مینو حاجی علی مالکی، نصیبه کلانتری، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، محمدابراهیم مازنی
روان شناسی – آزمون شاهد (گواه)	برگزیده از کتاب آبی پیمانهای روان شناسی کنکور انسانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سید محمدعلی مرتضوی
دین و زندگی	محمد آقاصالح، محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	صالح احصائی، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	آناهیتا اصغری	آناهیتا اصغری	فریبا تولکی، محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهسا عفتی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروفچین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۲)

۱-

(مهمربودار قورپهان)

نماز پیشین: نماز ظهر (نماز دوگانه: نماز صبح)

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۲-

(مرتضی منشاری - ارزیل)

املا صحیح واژه: «گذارن حق ← گزاردن حق»

(فارسی ۲، املا، صفحه ۲۰)

۳-

(منیف افغمی ستوره)

مرعات نظیر: «دل و دست» و «دست، نگین و اهریمن» / استعاره: «اهریم» استعاره از «آدم بد» است. / تلمیح: به داستان حضرت سلیمان اشاره می‌کند. / «ای دل» تشخیص و استعاره است.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۴-

(مسن و سگری - ساری)

در بیت گزینۀ «۴» حسن تعلیل نداریم. «عالم» مجاز از «مردم عالم» است.

تشریح گزینۀ دیگر

گزینۀ «۱»: «آب بقا» تلمیح دارد. / تشبیه تفضیل: «لب یار برتر از آب بقا» و «آغوش یار برتر از آتش» دانسته شده است.

گزینۀ «۲»: «چمن» مجاز از «باغ» / «زر مصری» استعاره از «پرچم‌های زرد رنگ گل»

گزینۀ «۳»: تناسب: دل و چشم، آستین و دامن / اغراق در گریستن وجود دارد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۵-

(مسن اصغری)

رابطۀ معنایی تمامی واژگان گزینۀ «۳» تضاد است.

تشریح گزینۀ دیگر

گزینۀ «۱»: «صورت و سیرت»: تضاد / «زندان و چانه»: ترادف، «جیب و پیشانی»: تناسب

گزینۀ «۲»: «عقل و عشق»: تضاد، «نژند و زبون»: و «تیمار و غم»: ترادف

گزینۀ «۴»: «علت و بیماری»: ترادف، «بقین و گمان»: تضاد، «حمیت و غیرت»: ترادف

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴)

۶-

(مسن خدایی - شیراز)

واژه «امشب» در پایان بیت گزینۀ «۴» نقش دستوری «نهاد» دارد ولی در پایان ابیات دیگر نقش دستوری «قید» دارند.

نکته مهم درسی

واژه «امشب» در پایان مصراع اول گزینۀ «۱» هم نقش دستوری «نهاد» دارد ولی در صورت سؤال نقش دستوری واژه «امشب» در پایان ابیات خواسته شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۱)

۷-

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک گزینۀ‌های دیگر آن است که جهان خلقت کامل و بی عیب و نقص آفریده شده است اما شاعر در گزینۀ «۳» معتقد است خداوند هر بیش و کم که برای ما در نظر می‌گیرد به صلاح ماست و نباید از آن گله‌مند باشیم.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰)

۸-

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم مصراع دوم بیت صورت سؤال «توصیه به تلاش و پویایی» برای رسیدن به هدف (رزق) است اما مفهوم بیت گزینۀ «۴»، «تکوهش پویایی و تلاش» است.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: توصیه به تلاش و پویایی

گزینۀ «۲»: بیان بدبختی

گزینۀ «۳»: توصیه به تلاش و پویایی

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۵)

۹-

(مسن اصغری)

توصیه به «قناعت و بی‌نیازی» از پیام‌های درس «قاضی بُست» است که در بیت گزینۀ «۳» نیز مشهود است.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: توصیه به تحمل رنج‌های غربت و کنار آمدن با سختی‌های آن

گزینۀ «۲»: توصیه به ساختن با غم و غصۀ روزگار

گزینۀ «۴»: توصیه به لذت بردن از زیبایی زیبارویان

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۲۰)

۱۰-

(مرتضی منشاری - ارزیل)

مفهوم بیت سؤال آمادگی برای جانبازی در راه وطن است که از ابیات «ج» و «د» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. مفهوم بیت «الف» از دل و جان هوادار وطن بودن است و مفهوم بیت «ب» بیانگر عشق و علاقه زیاد به وطن است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۲)

۱۱-

(کتاب زرد)

چاشتگاه: نزدیک ظهر، هنگام چاشت / خیرخیر: سریع (خیره‌خیر: بیهوده) / شراع: سایه‌بان، خیمه / فراخ: آسوده (صفت) ← فراغ: آسودگی / محجوب: پنهان، مستور

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۱۲-

(کتاب زرد)

قضا: سرنوشت / غزا: نبرد، جنگ

شاعر در بیت گزینۀ «۳» می‌پرسد: این چه فتنه‌ای بود که سرنوشت انگیخت؟ که مانند آرایشگری، نرگس مست او را با سرمۀ ناز سیاه کرد؟

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: رهی معیری چهارپاره‌سرا نبوده است.

گزینه «۲»: بیش‌تر مضامین اجتماعی و سیاسی در این قالب طرح می‌شود.

گزینه «۳»: رواج این قالب از دوره مشروطه بوده است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه ۳۲)

۱۴-

(کتاب زرر)

بیت «ب»: تشبیه ممدوح از آفتاب نیز برتر دانسته شده است. / استعاره: چشم فلک (اضافه استعاری)

بیت «د»: تشبیه: دام زلف (اضافه تشبیهی) / تشخیص و استعاره: ای صبا

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵-

(کتاب زرر)

آرایه‌ها به ترتیب بر این پایه‌اند:

تضاد: بیت «د»: «دوری» و «وصال» / ایهام: بیت «الف»: بوی ← ۱- رایحه، ۲- امید / تناقض: بیت «ه»: خم طره دوست، «دام نجات» است. / تشخیص: بیت «ج»: سرو در گلستان از روی حیا می‌نشیند. / حسن تعلیل: بیت «ب»: به دلیل این‌که اشک چشمانم رهگذارم را گرفته‌اند، به کوی دوست گذارم نمی‌افتد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۶-

(کتاب زرر)

نامم به رندی و دردی کشی بشد. (نام: نهاد / م: مضاف‌الیه)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ماتم سرا: مسند / رضوان: منادا

گزینه «۳»: دل: منادا / تو: مضاف‌الیه

گزینه «۴»: امشب: قید / اغیار: مضاف‌الیه

(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۷-

(کتاب زرر)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب «پیموده شد»، «فرموده شد» و «بگشوده شد» افعال مجهول هستند ولی «فرسوده شد» فعل مجهول نیست و «فرسوده» مسند است.

(فارسی ۲، دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۸-

(کتاب زرر)

مفهوم بیت صورت سؤال این است که خرد گرچه راهگشا و روشنگر است اما این روشنگری از طرف خداوند به او داده شده است و اگر این بخشش الهی نسبت به خرد صورت نمی‌گرفت خرد نیز ره به جایی نمی‌برد. این مفهوم در ابیات «ب» و «د» هم تکرار شده است.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۱۰)

۱۹-

(کتاب زرر)

مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینه «۴»: نیروی همت و اراده آدمی راهگشای کارهاست نه نیروی جسم.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: خودخواهی موجب دوری از خداوند می‌شود.

گزینه «۲»: هم‌نشینی با انسان‌های فرومایه موجب بی‌ارزشی انسان می‌شود.

گزینه «۳»: توجه و عنایت پیر و مرشد راهگشای جوانان خواهد بود.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۱۶)

۲۰-

(کتاب زرر)

بیت صورت سؤال و گزینه «۳»، به یاری‌رسانی به درویشان و نیازمندان اشاره شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: با کسانی که یار خداوند باشند، یار باش و از هر کسی که یار او نباشد، بیزار باش.

گزینه «۲»: سعی کن با همه مردم یار باشی و موجب رونق و پیشرفت آزادگان باشی.

گزینه «۴»: تو بر تخت پادشاهی خود باقی بمان و از نظر اخلاق پاکیزه، مانند درویشان باش.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۱۳)

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۱-

(بیمان کشاورز صدر)

«أَحَبُّ» اسم تفضیل است، نه فعل مضارع و چون به یک اسم اضافه شده، به صورت «دوست‌داشتنی‌ترین» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «میزة» مفرد است نه جمع، به معنای «ویژگی» (رد گزینه ۳) / «فی المؤمن» باید معرفه و به صورت متمم ترجمه شود (رد گزینه ۳) / «خَلَقَ» به معنای اخلاق است و از طرفی «حَسَنُ الخَلْقِ» معادل «خوش‌اخلاقی» است و نمی‌توان آن را به صورت ترکیب وصفی ترجمه کرد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۲۲-

(ممد جوان‌بین)

سعدی: مبتدا، مِن أفضل: خبر: سعدی از برترین حکیمان است (رد گزینه ۴)؛ أفضل: اسم تفضیل مضاف و معادل صفت عالی فارسی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)؛ لآنه: زیرا او؛ یقدّم: پیشکش می‌کند، تقدیم می‌کند (رد گزینه ۴)؛ فی کتابیه [کتابین + ه = کتابیه]: در دو کتابش (رد گزینه ۱)؛ لکم: به شما؛ مواعظ قیمة: پندهای ارزشمندی؛ ففتشوا: پس جستجو کنید، پس بجویید (رد گزینه ۴)؛ عین الحیاة: چشمه زندگانی (رد گزینه ۱)؛ فیهما: در آن دو؛ لتتهتدوا: تا راهنمایی شوید (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

نکته ۱: اسم تفضیل مضاف، معادل صفت عالی فارسی است و با «ترین» ترجمه می‌شود.

نکته ۲: فعل «اهتدی» ثلاثی مزید از باب افتعال به معنای «راهنمایی شدن» و فعل ثلاثی مجرد «هدی- یهدی» به معنای «راهنمایی کردن» است.

(ترجمه)

ترجمه متن:

فلسفه نماز بر کسی پوشیده نیست، اما دقت در متون آیات و روایات اسلامی، ما را به نکات بیش تری در این زمینه راهنمایی می نماید. نماز وسیله ای برای شست و شوی گناهان و آمرزش الهی است، زیرا انسان را به سوی توبه و اصلاح گذشته فرا می خواند، همانگونه که در حدیثی از پیامبر اکرم (ص) آمده است: نماز مانند آب جاری است. نماز سدی در برابر گناهان آینده است، زیرا روح ایمان را در انسان تقویت می کند و می دانیم که ایمان و تقوی قوی ترین سد در برابر گناهان هستند، و این همان چیزی است که در قرآن کریم به عنوان نهی از کار بد از آن یاد شده است. نماز غفلت را از بین می برد، از بزرگ ترین گرفتاری های بندگان در مسیر حق، فراموشی شان در زندگی مادی است، اما نماز آنان را آگاه می کند و پیوسته بر حذر می دارد. نماز تکبر را از بین می برد، زیرا انسان پیشانی اش را روی خاک می گذارد و در هفده رکعت در روز و شب و در هر رکعت، دو بار برای خدا خم می شود، پس خودش را در برابر بزرگی خداوند تعالی، بسیار کوچک می بیند.

۲۳-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«بیساری از مردم فلسفه نماز را نمی دانند!» مطابق آن چه در متن آمده، نادرست است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «همانا نماز وسیله ای برای شستن گناهان است پس ما باید آن را غنیمت بشماریم!» مطابق متن صحیح است.
گزینه «۳»: «از مهم ترین ویژگی های نماز گزار حقیقی، فروتنی در برابر مردم است!» مطابق متن صحیح است.
گزینه «۴»: «اگر نماز گزار پیشانی اش را بر خاک بگذارد، عظمت خدا را درک می کند!» مطابق متن صحیح است.

(درک مطلب)

۲۴-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

ترجمه صورت سؤال: گفته می شود درمان غفلت در نماز است. چرا؟
گزینه «۳»: «زیرا نماز یک یادآوری دائمی در طول روز است!

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «زیرا آن سدی قوی در برابر هر گناهی است!» (نامناسب)
گزینه «۲»: «زیرا فراموشی در زندگی امری طبیعی است!» (نامناسب)
گزینه «۴»: «زیرا آن اجازه نمی دهد ما زندگی مادی کنیم!» (نامناسب)

(درک مطلب)

۲۵-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«از نماز برای خارج کردن گناهان کوچک و بزرگ از بدن هایمان، بهره می بریم!» مطابق آن چه در متن آمده، صحیح است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «همه فرزندان آدم بسیار خطاکارند و بهترین خطاکاران، توبه کنندگانند!» مطابق متن مناسب نیست.
گزینه «۲»: «هرکس در برپاداشتن نماز تنبلی کند، حقیقت زندگی را نمی فهمد!» مطابق متن مناسب نیست.
گزینه «۳»: «بیشتر نماز گزاران، خداوند و دستوراتش را در زندگی مادی خود، فراموش می کنند!» مطابق متن مناسب نیست.

(درک مطلب)

۲۶-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «مضاف إليه» نادرست است. «اکثر» صفت است.
گزینه «۳»: «مصدر» نادرست است. «اسم تفضیل» صحیح است.
گزینه «۴»: «مضاف إليه...» نادرست است. «اکثر» صفت است.
(تلیل صرفی و محل اعرابی)

۲۷-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «للمخاطب، فاعله: ضمیر «نا» نادرست است. فعل از صیغه مفرد مذکر غایب است و «ضمیر (نا)» مفعول آن است.
گزینه «۲»: «علی وزن: یفعل» نادرست است. فعل «یرشید» بر وزن «یفعل» است.
گزینه «۳»: «وزنه: یفعل، فاعله: الروایات» نادرست است. به خاطر داشته باشید در عربی، فاعل هیچ گاه قبل از فعل نمی آید؛ همیشه یا بعد از فعل ذکر می شود یا این که درون فعل قرار دارد.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

۲۸-

(نوبر امسکلی)

در این عبارت کلمه «المُصیبة» اسم فاعل است.

در سایر گزینه ها به ترتیب: «مظلوم، مسرورین و مرسلون» اسم مفعول اند.

(قواعد اسم)

۲۹-

(ممد جهان بین)

«المدارس» جمع مدرسه و «مطاعم» جمع مَطعم (رستوران) اسم مکان و «اکثر» اسم تفضیل، «أجل»: اسم تفضیل
واژگان شبیه اسم تفضیل: أحسن (فعل ماضی از باب إفعال)، أوامر: جمع مکسر امر

واژگان شبیه اسم مکان: مکاره (سختی ها)؛ مفاخر (بزرگان)؛ منابر جمع منبر (تربیان)؛ مناطق جمع منطقة

(قواعد اسم)

۳۰-

(نوبر امسکلی)

کلمه «مُساعدون» و «مصائب» اسم فاعل هستند. دقت شود «مُساعدون» به علت اینکه مضاف شده «نون» آخرش حذف شده و مفرد «مصائب»، «مصیبة» است که اسم فاعل می باشد.
در سایر گزینه ها: «التجار» (جمع التاجر)، باحثین، مقترحون» اسم فاعل هستند.

(قواعد اسم)

دین و زندگی (۲)

۳۱-

(ممد رضایی بقا)

خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ نه تنها انسان، بلکه هیچ مخلوقی را بدون هدایت رها نکرده است. او هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید. پس هدایت، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است. خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی هایی که در وجودش قرار داده، هدایت می کند.

(دین و زندگی، ۳، درس ۱، صفحه های ۹ و ۱۰)

۳۲-

(معمّر رضایی بقا)

امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم، فرمود: «... کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند... و آن کس که عقلش کامل‌تر (پیام الهی) است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۱۰)

۳۳-

(علی فضلی فانی)

مطابق آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم» «زندگی حقیقی»، تابع (معلول) التزام به پذیرش دعوت خدا و پیامبر (ص) است. این پذیرش اشاره به نیاز کشف راه درست زندگی دارد و پاسخگوی پرسش «چگونه زیستن» می‌باشد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌های ۲ و ۸)

۳۴-

(مرتضی مصنی کبیر)

به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد (درست بودن بخش اول همه گزینیه‌ها). لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است (استمرار و پیوستگی در تبلیغ).

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۳۵-

(معمّر رضایی بقا)

واحد بودن دین الهی و وحدت تعلیمات انبیا و سفارش خدا به تبلیغ دین واحد و عدم تفرقه در آن، از ترجمه آیه «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.» برداشت می‌شود.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

۳۶-

(علی فضلی فانی)

وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر ایمان نیاوردن پیروان پیامبران قبلی به آخرین پیامبر است.

مطابق آیه «و من یتبع غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، اختیار کردن دینی غیر از اسلام، خسران در آخرت را به دنبال دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۳)

۳۷-

(سیرامسان هنری)

اولین عامل ختم نبوت، آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی است. در عصر نزول قرآن، با این که مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ‌های نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورند. بنابراین، «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی» در مقابل «رشد تدریجی سطح فکر مردم» که از عوامل تجدید نبوت‌ها بود، قرار می‌گیرد.

(دین و زندگی ۲، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۹)

۳۸-

(معمّر رضایی بقا)

قرآن کریم از زبان حضرت عیسی (ع) می‌فرماید: «آتی قد جئتکم بآیه من ربکم آتی اخلق لکم من الطین کهنیه الطیر فانفخ فیهِ فیکون طیراً باذن الله...» و به معجزات آن حضرت اشاره می‌کند.

قرآن کریم کارهای خارق‌العاده‌ای که پیامبران برای اثبات ارتباط خود با خداوند انجام می‌دادند که هیچ‌کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آن‌ها نبود را آیت به معنای نشانه و علامت نبوت می‌خواند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۳۹-

(مرتضی مصنی کبیر)

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره را به آن‌ها داده است: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله: آیا می‌گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.» از آن روز که قرآن کریم دعوت به مبارزه را اعلام کرده است، بیش از چهارده قرن می‌گذرد و این دعوت همچنان ادامه دارد. مخالفان سرسخت اسلام نتوانسته‌اند سوره‌ای حتی به اندازه سوره کوثر بیاورند، درحالی که آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است که عبارت «قل فأتوا بسورة مثله» به این موضوع اشاره دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۴۰-

(معمّر آقاصالح)

رسایی تعبیرات با وجود اختصار در قرآن کریم که بیانگر اعجاز لفظی آن است، سبب شده بود که سران مشرکان مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت، او را مجازات کنند. بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان، تحت تأثیر زیبایی لفظی قرآن مسلمان شده‌اند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

زبان انگلیسی (۲)

۴۱-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «کانال‌های تلویزیونی بسیاری در برخی از کشورها وجود دارد، بنابراین مردم برای انتخاب برنامه‌هایی که دوست دارند انتخاب‌های زیادی دارند.»

نکته مهم درسی

با توجه به قابل شمارش بودن و تعداد زیاد کانال‌ها از "many" استفاده می‌شود.

(گرامر)

۴۲-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «برای یک بچه پنج‌ساله خیلی سخت است که چنین مسأله‌ای را در یک زمان کوتاه انجام دهد. او باید یک نابغه باشد.»

نکته مهم درسی

اگر یک عدد در نقش یک صفت قبل از موصوف بیاید، هیچ‌گاه جمع بسته نمی‌شود.

(گراهر)

۴۳-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «جالب‌تر است که من همیشه فکر می‌کردم که همه شرایط زندگی در یک شهر جدید و بزرگ خیلی سخت خواهد بود. اما زندگی در آنجا آنقدر خوب از آب در آمد که همه ما از تصمیم گرفته شده خوشنود شدیم.»

(۱) کاملاً

(۲) به‌طور جالب

(۳) به‌طور مناسب

(۴) به‌طور راحت

(واژگان)

۴۴-

(مهری امیری)

ترجمه جمله: «جک در یک سازمان کار می‌کند که وقف تبادل اطلاعات رایگان بین / در میان همکاران است.»

(۱) محدوده

(۲) تبادل

(۳) عمل

(۴) توافق، توافق‌نامه

(واژگان)

۴۵-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «دیکشنری‌های جدید براساس درجات متغیر نیازی که توسط دانشجویانی که در رشته‌های گوناگون علمی تحصیل می‌کنند احساس می‌شود طراحی و به بازار معرفی می‌شوند.»

(۱) اشاره کردن

(۲) وجود داشتن

(۳) ملاقات کردن

(۴) متغیر

(واژگان)

۴۶-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «پدربزرگم، وقتی که بچه کوچکی بود، آنفولانزای بدی می‌گیرد و بعد از چند هفته تب شدید متوجه می‌شوند که کاملاً کر است. و متأسفانه پزشکان هم ابدأ نتوانستند کاری انجام دهند.»

(۱) کر

(۲) بیمار

(۳) سنگلاخ

(۴) افسرده، ناراحت

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

در طول ۶۰۰ سال گذشته، زبان انگلیسی از زبانی که گوینده‌های کمی داشت به زبان غالب ارتباطات بین‌المللی تبدیل شده است. زبان انگلیسی آن‌گونه که امروز آن را می‌شناسیم حدوداً سال ۱۳۵۰ ظهور کرد و پس از ورود بسیاری از عناصر فرانسوی که بعد از هجوم نورمن (موقعیتی که ارتش یا کشوری از نیروی نظامی برای ورود و کنترل کشور دیگری استفاده می‌کند) در سال ۱۰۶۶ به‌وقوع پیوست، به‌وجود آمد. تا دهه اول ۱۶۰۰ انگلیسی بیشتر فقط در کشور انگلستان صحبت می‌شد و حتی تا ولز، اسکاتلند و ایرلند نیز گسترش نیافته بود. با این حال، در طول دو قرن بعد، انگلیسی در نتیجه اکتشاف، تجارت (از جمله تجارت برده) و کارهای تبلیغ مسیحیت - تدریس مسیحیت در سراسر جهان گسترش یافت. بنابراین، جوامع کوچک (افراد) که در یک منطقه زندگی می‌کنند و دارای یک شغل و مذهب یکسان هستند) انگلیسی‌زبان‌ها تأسیس شدند و در نقاط مختلف جهان رشد یافتند. هم‌چنان که این جوامع گسترش یا توسعه یافت، که به‌معنای به‌سرعت افزایش یافتن است، انگلیسی به‌تدریج به زبان اصلی تجارت بین‌المللی و دیپلماسی تبدیل شد.

در حال حاضر، حدود ۸۰ درصد اطلاعات ذخیره‌شده در سیستم‌های کامپیوتری در سراسر جهان به زبان انگلیسی است. دو سوم نوشته‌های علمی جهان به زبان انگلیسی است و زبان انگلیسی، زبان اصلی تبلیغات، رسانه، فرودگاه‌های بین‌المللی و کنترل‌گرهای ترافیک هوایی است. امروزه بیش از ۷۰۰ میلیون کاربر انگلیسی در جهان وجود دارد و بیش از نیمی از این‌ها سخنرانان غیربومی هستند که بیشترین تعداد کاربران غیربومی را نسبت به سایر زبان‌های دنیا تشکیل می‌دهند.

۴۷-

(مسن کرد/افشاری)

ترجمه جمله: «موضوع اصلی متن چیست؟»
«گسترش زبان انگلیسی به‌عنوان یک زبان بین‌المللی»

(درک مطلب)

۴۸-

(مسن کرد/افشاری)

ترجمه جمله: «کدام خطوط در متن، بهترین خلاصه چگونگی انتشار زبان انگلیسی به بسیاری از نقاط جهان است؟»
«خطوط ۸-۶»

(درک مطلب)

۴۹-

(مسن کرد/افشاری)

ترجمه جمله: «واژه "emerged" در پاراگراف "۱" با کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند به بهترین شکل جایگزین شود؟»
"appeared" (ظاهر شدن)

(درک مطلب)

۵۰-

(مسن کرد/افشاری)

ترجمه جمله: «زبان انگلیسی بعد از سال ۱۶۰۰ فراتر از کشور انگلستان شروع به استفاده شد.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۲)

۵۱-

(مفهم بفرمایید)

جمله‌ای خبری که ارزش آن دقیقاً یکی از دو ارزش درست یا نادرست باشد را گزاره می‌گوییم. بنابراین جملات (الف)، (ب) و (ت) گزاره هستند و جملات (پ) و (ث) گزاره نیستند. در گزاره (پ) بنابر سلیقه افراد ارزش گزاره متغیر است و جمله (ث) یک جمله دستوری است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۲)

۵۲-

(مفهم بفرمایید)

$$\begin{aligned} 2^n &= \text{تعداد حالت‌های ارزشی } n \text{ گزاره} \\ 2^5 &= 32 \\ 2^3 &= 8 \\ \Rightarrow 32 - 8 &= 24 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۳)

۵۳-

(مفهم بفرمایید)

چون $(\sim p \wedge q) \equiv T$ پس، p و $\sim p$ هر دو درست هستند. در نتیجه p نادرست است. از طرفی $(p \vee r) \equiv T$ پس r نیز درست است. بنابراین:

$$\begin{aligned} p \Leftrightarrow \sim r &\equiv F \Leftrightarrow F \equiv T \\ q \Rightarrow p &\equiv T \Rightarrow F \equiv F \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۴-

(امیر زراندوز)

با توجه به جدول ارزشی زیر داریم:

p	q	~p	~q	~p∨q	p∧~q	(~p∨q)⇒(p∧~q)
د	د	ن	ن	د	ن	ن
د	ن	ن	د	ن	د	د
ن	د	د	ن	د	ن	ن
ن	ن	د	د	د	ن	ن

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۵-

(رفیع مشتاق‌نظم)

ارزش گزاره $(p \Rightarrow q)$ به ارزش گزاره q وابسته است، پس ارزش p باید درست باشد. چون p درست است، ارزش گزاره $(r \Rightarrow p)$ درست و ارزش گزاره $(\sim p \wedge q)$ نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۶-

(نسترن صمیری)

گزاره p درست و گزاره q نادرست است.

گزینه «۲» را بررسی می‌کنیم:

$$p \vee (r \wedge q)$$

چون p درست است، پس $p \vee (r \wedge q)$ درست است.

نادرستی سایر گزینه‌ها را بررسی کنید.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۷-

(علی شهبازی)

$$\left[\begin{array}{c} \sim p \\ (\sim p \wedge T) \vee q \end{array} \right] \wedge p$$

$$\equiv (\sim p \vee q) \wedge p \equiv \overset{F}{(\sim p \wedge p) \vee (q \wedge p)} \equiv q \wedge p$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۸-

(علی شهبازی)

ارزش هر دو گزاره p و q نادرست است (3^5 به 3 بخش‌پذیر است، پس اول نیست و در مورد q : $\sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{25} = 5$). در بین گزینه‌ها فقط ارزش گزینه (۱) درست است و سه گزینه دیگر نادرست‌اند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۵۹-

(هسین اسفینی)

بررسی گزینه‌ها: با استفاده از هم‌ارزی $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ داریم:

$$۱) (\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow q) \equiv (\sim(\sim p) \vee q) \wedge (\sim p \vee q)$$

$$\equiv (p \vee q) \wedge (\sim p \vee q) \overset{\text{فکتوراز}}{\vee q} \underbrace{(p \wedge \sim p)}_F \vee q \equiv q$$

$$۲) r \Rightarrow (r \vee p) \equiv (\sim r) \vee (r \vee p) \equiv \underbrace{(\sim r \vee r)}_T \vee p \equiv T$$

$$۳) (r \vee q) \Rightarrow (r \vee q) \equiv (\sim \underbrace{(r \vee q)}_A) \vee \underbrace{(r \vee q)}_A) = \sim A \vee A \equiv T$$

$$۴) \sim p \Rightarrow (p \wedge q) \equiv \sim(\sim p) \vee (p \wedge q) = p \vee (p \wedge q) \equiv p$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶۰-

(هسین اسفینی)

اگر گزاره $(q \Leftrightarrow p) \wedge (r \vee p)$ بخواهد درست باشد، باید هم $r \vee p$ و هم $q \Leftrightarrow p$ درست باشد. برای درست بودن $q \Leftrightarrow p$ باید هر دو گزاره p و q درست باشند یا هر دوی آن‌ها نادرست باشند، پس دو وضعیت زیر را داریم:

وضعیت (۱): p و q هر دو درست در این صورت r چه درست باشد چه نادرست (۲ حالت)، ترکیب $r \vee p$ درست خواهد بود.

وضعیت (۲): p و q هر دو نادرست باشند، در این صورت برای درست بودن $r \vee p$ ، گزاره r باید درست باشد. (۱ حالت)

بنابراین در ۳ حالت ارزش گزاره $(q \Leftrightarrow p) \wedge (r \vee p)$ درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۶۱-

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

- سلمان ساوجی مثنوی «جمشید و خورشید» را به پیروی از نظامی سروده و خواجوی کرمانی هم چند مثنوی به پیروی از نظامی سروده است.
- دولتشاه سمرقندی در «تذکره دولتشاه» شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی را گرد آورده است.
- حمدالله مستوفی نویسنده «تاریخ گزیده» از مورخان مشهور قرن هشتم هجری است.

- ابن یمین، شاعر عصر سربداران، قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۶۲-

(کاظم کاظمی)

تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی - تحفة الاحرار: جامی - لمعات: فخرالدین عراقی - تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی - جمشید و خورشید: سلمان ساوجی - جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۶۳-

(اعظم نوری نیا)

مثنوی «جمشید و خورشید» از سلمان ساوجی، به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

جامی در «نفحات الانس» خود نیز شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد و مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که «تحفة الاحرار» یکی از آن‌هاست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

۶۴-

(اعظم نوری نیا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بعد از حمله مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.

گزینه «۲»: قصیده که پیش از این در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کم‌رنگ شد و غزل که زبان دل و عشق بود، گسترش یافت.

گزینه «۴»: سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال سبک غالب متون ادب فارسی بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۶۵-

(عمیر مهرثی)

مَ	لا	مَت	ها	ک	بَر	مَنْ	رَفَدَ	تُ	سَخَّ	تِي	ها	ک	بِي	شا	مد
گَ	رَزْ	هَر	تُو	بِ	تِي	فَصَّ	لِي	بِ	گُو	يَم	دا	س	تا	نا	ید
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۶-

(سعید جعفری)

وزن این بیت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (۶ پایه آوایی) است. سایر ابیات از ۸ پایه آوایی تشکیل شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع

گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعل

گزینه «۴»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعل

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۶۷-

(سیربممال طباطبایی نژاد)

در گزینه «۲» پایه‌های آوایی سه تا سه تاست.

بنیبنی | که هر کو | ز خود گشت | فانی U / -- U / -- U / -- U

اما در سه گزینه دیگر پایه‌های آوایی چهار تا چهار تاست:

گزینه «۱»: پایه‌های آوایی تکرار (-U - -)

گزینه «۳»: پایه‌های آوایی تکرار (- - - U)

گزینه «۴»: پایه‌های آوایی تکرار (-UU)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۸-

(وفیر رضازاده)

شب قدری (مشبه به) است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۶۹-

(عمیر مهرثی)

تشبیه گسترده: چو چنگ / فاقد تشبیه فشرده

آرایه تشبیه در سایر ابیات:

گزینه «۲»: تشبیه گسترده: چو پروانه / تشبیه فشرده: یار آتش‌روی

گزینه «۳»: تشبیه گسترده: چو لشکری / تشبیه فشرده: کمان ابرو

گزینه «۴»: تشبیه گسترده: چو موم / تشبیه فشرده: آفتاب جمال

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۷۰-

(سید علیرضا احمدی)

«لشکر عشق» و «بادة الست» تشبیه فشرده اضافی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱-

(نصیب کلانتری)

بررسی عبارات:

- جهان فردی بخشی از جهان انسانی است که دربرگیرنده ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی در انسان‌ها است.

- جهان اجتماعی، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

- جهان تکوینی، در مقابل جهان انسانی قرار دارد و نزد متفکران مسلمان طبیعت، بخشی از آن است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۷۲-

(تصیبه کلانتری)

براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳، ۵، ۶ و ۸)

۷۳-

(تصیبه کلانتری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به دیدگاه اول است - مربوط به دیدگاه دوم است.

گزینه «۲»: مربوط به دیدگاه سوم است - مربوط به دیدگاه سوم است.

گزینه «۳»: مربوط به دیدگاه سوم است - دیدگاه سوم بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ‌ها و جامعه تأکید می‌کند.

گزینه «۴»: درست و مربوط به دیدگاه دوم است - مربوط به دیدگاه اول و نادرست است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۷۴-

(ارغوان عبدالملکی)

- فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

- پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است.

- وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود به سر می‌برد، ولی هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۵ و ۱۶)

۷۵-

(آزیتا بیدقی)

الف) فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند. آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

ب) فرهنگ جهانی مطلوب بر اساس ویژگی عقلانیت، به پرسش‌ها و نیازهای متغیر بشر پاسخ مناسب می‌دهد.

ج) فرهنگ سلطه یا استکبار، فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۷۶-

(ارغوان عبدالملکی)

فرهنگ جهانی باید بتواند به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی انسان‌ها پاسخ دهد. فرهنگ‌هایی که توجه خود را به نیازهای مادی و دنیوی انسان محدود می‌کنند، از پاسخ به نیازهایی که سعادت معنوی و ابدی انسان‌ها را تأمین کند، غافل می‌مانند. چنین فرهنگ‌هایی که به جنبه‌های معنوی زندگی انسان توجه ندارند، در صورتی که بسط و گسترش پیدا کنند، انسانیت را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازند.

فرهنگ صهیونیسم، آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

۷۷-

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گونه نخست - گونه نخست

گزینه «۲»: گونه نخست - گونه نخست

گزینه «۳»: گونه دوم - گونه نخست

گزینه «۴»: گونه نخست - گونه دوم

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۷۸-

(حامد مغربی سینگی)

- استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج خود رسید.

- امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

- استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی (استعمار قدیم)، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۳)

۷۹-

(حامد مغربی سینگی)

- کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی، نمونه موفقی از کودتاهای استعمار نو به‌شمار می‌رود.

- مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آن‌ها ترسیم می‌کند.

- جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۸۰-

(ممدابراهیم مازنی)

امپراتوری و شاهنشاهی، از طریق کشورگشایی و جهان‌گشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد. استعمار، واژه‌ای است که بر اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت می‌کند.

در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی جامعه‌ای بر اثر تصرف اقتصادی یا نظامی فرومی‌ریزد، اما در استعمار فرانو بیش از آنکه از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده شود، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به‌ویژه از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات بهره برده می‌شود.

استعمار فرانو، بیش از ابزار نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ یوانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۵)

فلسفه یازدهم

۸۱-

(نیما پواهری)

تفکر در اندوخته‌ها، سومین مرحله فرایند تفکر و اندیشه‌ورزی است. مراحل پیش از آن روبه‌روشدن با مسئله (گزینه ۱) و طرح پرسش است (گزینه‌های ۲ و ۳). اما رسیدن به پاسخ (گزینه ۴) پس از تفکر در اندوخته‌ها حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۸۲-

(نیما پواهری)

اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید. این انسان، ممکن است یک کارگر یا فیزیک‌دان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد (مرتبه دوم تفکر به فلاسفه اختصاص ندارد)، اما همین که وارد این وادی شده و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۸۳-

(نیما پواهری)

فیلسوفیا به معنی دوستداری دانایی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۸۴-

(علی آزراری)

مسائل فلسفی از این جهت که فقط با عملیات فکری حل می‌شوند مشابه مسائل ریاضی هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۸۵-

(نیما پواهری)

فیلسوفان تلاش می‌کنند قوانین و احکامی را که مربوط به خود هستی و وجود است به دست آورند؛ مثلاً بدانند که آیا در هستی قانون علیت جاری است یا نه. (نه کشف علت و معلول‌ها در موجودات طبیعی)

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۸۶-

(مبیر شمس‌آبادی حسینی)

فلسفه اولی به وسیله شاخه‌های فرعی فلسفه با رشته‌های مختلف دانش و معرفت ارتباط دارد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۸۷-

(نیما پواهری)

فلسفه علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه در این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد.

توجه: موارد گزینه‌های «۱» و «۳» در علوم اجتماعی و گزینه «۲» در علم سیاست مطرح می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۸۸-

(نیما پواهری)

یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲)

۸۹-

(علی آزراری)

رهایی از عادات غیر منطقی: اگر ما افکار، عقاید و عادت‌های خود و اطرافیان را با نگاه نقادانه بازبینی کنیم، درمی‌یابیم که برخی از این افکار و عقاید پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند. استقلال در اندیشه: فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه توهم، تخیل، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۹۰-

(کتاب آبی)

از نظر افلاطون شناخت امری تدریجی است و اگر به صورت ناگهانی با آن مواجه شویم موفق نخواهیم بود.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۵)

روان‌شناسی

-۹۱

(مهمربراهیم مازنی)

پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود. آن‌ها با توجه به دانش و تجربه خودشان و پیشینیان، سعی می‌کنند پاسخ‌های خردمندانانه و سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند؛ به این قبیل پاسخ‌ها، «فرضیه» می‌گویند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۳»: قسمت اول این گزینه کامل نیست؛ زیرا اگرچه دانشمندان ممکن است براساس مشاهده و سایر روش‌های تجربی به مسائل در قالب فرضیه پاسخ دهند، اما روش آنها به این موارد محدود نمی‌شود و براساس منابع دیگری از جمله استدلال عقلی و ... نیز فرضیه طرح می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

-۹۲

(مبیناسارات تاهیک)

- هدف علم روان‌شناسی همانند سایر علوم تجربی توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل موضوع پژوهش است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیش‌بینی و کنترل در علوم دیگر سهل و روان است؛ ولی در علم روان‌شناسی این چنین نیست.

گزینه «۲»: پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند که در علوم دیگر این گونه نیست.

گزینه «۴»: روان‌شناسان در توصیف پدیده‌ها دقیق‌اند و سعی می‌کنند تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند. مهم‌ترین دلیل دشواری توصیف این است که پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

-۹۳

(مینو هابی‌علی مالکی)

انواع مصاحبه‌ها با توجه به موقعیت مصاحبه شکل می‌گیرد و مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

-۹۴

(مهمربراهیم مازنی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دانشمندان با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته‌ای را خلق می‌کنند.

گزینه «۲»: در جست‌وجوی چیزی بودن (نه ابهام‌زدایی و روشن‌سازی موقعیت نامعین) باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

گزینه «۴»: تابع قواعد مشخص بودن، به ویژگی نظام‌دار بودن، در تعریف روش علمی اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

-۹۵

(نصیبه کلانتری)

هرچه پردازش ما از اطلاعات مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته، پایدارتر و کارآمدتر است. در پردازش مفهومی، علاوه‌بر ویژگی‌های حسی به ویژگی‌های کیفی محرک نیز توجه می‌شود. اما در پردازش ادراکی پردازشگر فقط به ویژگی‌های حسی مانند اندازه و شکل و ظاهر محرک تکیه می‌کند. گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به پردازش ادراکی اشاره دارند، اما عبارت گزینه «۱» به پردازش مفهومی اشاره می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

-۹۶

(مهسا عفتی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امکان تعریف عملیاتی و تکرارپذیری در مورد خواب حیوانات وجود ندارد.

گزینه «۲»: به دلیل رعایت مسائل اخلاقی قابل بررسی تجربی نیست.

گزینه «۳»: به دلیل پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان قابل بررسی تجربی و تکرارپذیر نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

-۹۷

(فرهار علی‌نژاد)

«نظر افراد» اصولاً امری است که نمی‌توان بدون پرسیدن مستقیم از آن‌ها به آن دست یافت؛ بنابراین در روش مشاهده که تنها، توانایی ثبت رفتار بیرونی افراد را دارد، امکان دستیابی به نظر افراد در باب یک موضوع وجود ندارد. این مورد را می‌توان از طریق پرسش‌نامه بررسی نمود. موارد سایر گزینه‌ها را می‌توان از طریق مشاهده بررسی کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

-۹۸

(فرهار علی‌نژاد)

منظور از تعریف عملیاتی، تعریف عینی، دقیق و قابل اندازه‌گیری مفاهیم است. در مثال‌های صورت سؤال در دو مورد «ب» و «ج» تعاریف ارائه شده این ویژگی را دارند و بر اساس آن‌ها می‌توان مفاهیم را اندازه‌گیری کرد. به عبارت دیگر اگر چند فرد متفاوت اضطراب شخصی را با تعریف مورد «ب» بسنجند، همگی به یک نتیجه می‌رسند. اما موارد «الف» و «د» مفاهیمی کیفی ارائه می‌کنند و هرچند تعاریفی درست هستند، اما عملیاتی نیستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

-۹۹

(مهسا عفتی)

فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد. تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

۱۰۰-

(مهسا عفتی)

آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن‌ها باید به همراه سایر روش‌ها باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصاحبه بدون نظام

گزینه «۳»: پرسش‌نامه

گزینه «۴»: مصاحبه بدون نظام

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۹)

۱۰۱-

(کتاب آبی)

فرضیه، جمله‌ای خبری است که به صورت خردمندانه بیان می‌شود، مثل «گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود» و «روشن نشدن ماشین به علت ضعف باتری است».

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۱۰۲-

(کتاب آبی)

موفقیت در رسیدن به اهداف «پیش‌بینی و کنترل» به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳)

۱۰۳-

(کتاب آبی)

مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که، هرچند هر دو با مسئله مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمند، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۱۰۴-

(کتاب آبی)

حرکت جمعی پرندگان و راه رفتن انسان‌ها مصداقی از رفتار است و مطالعه رفتار در علم روان‌شناسی محدود به انسان نیست، بلکه همه موجودات زنده را شامل می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۱۰۵-

(کتاب آبی)

پاسخ‌دهنده در مصاحبه‌های کاملاً ساختاریافته با بلی یا خیر یا انتخاب یکی از گزینه‌ها به سؤال پاسخ می‌دهد. این نوع مصاحبه‌ها، شبیه پرسش‌نامه است، اما بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری وجود دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۹)

۱۰۶-

(کتاب آبی)

استفاده از روش مشاهده برای این روان‌شناس مفیدتر است؛ زیرا ممکن است والدین در شرایط آزمایشگاهی، مصنوعی رفتار کنند. همچنین در روش پرسش‌نامه و مصاحبه نیز ممکن است والدین صادقانه پاسخ ندهند یا رفتارهای خود را به خاطر نیابند و یا آن‌ها را نادیده بگیرند. به همین خاطر روش مشاهده در این پژوهش می‌تواند مفیدترین روش باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۱۰۷-

(کتاب آبی)

روش شهودی مبتنی بر درک درونی است و مهم‌ترین ویژگی این شیوه، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

۱۰۸-

(کتاب آبی)

دانشمندان باید از واژه‌های مورد نظر خود، تعریف عملیاتی دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۱۰۹-

(کتاب آبی)

محیط ما مملو از محرک‌های مختلف است. این محرک‌ها گیرنده‌های حسی همچون گوش، چشم و ... را تحریک می‌کنند. به کمک توجه، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم، سپس محرک انتخاب شده را مورد تعبیر و تفسیر قرار می‌دهیم. به فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی ادراک گفته می‌شود. در مرحله بعد تفسیرهای خودمان را در محفظه‌ای نگهداری می‌کنیم که به این مخزن «حافظه» می‌گویند. قسمت اول، (نشان دادن علاقه)، دلالت بر توجه دارد. قسمت دوم اشاره به محفظه نگهداری یعنی حافظه دارد. قسمت سوم به این مسئله برمی‌گردد که، اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه استنباط‌های زیادی داشته باشند، به عبارت دیگر، درصد هستند با بازنمایی آن‌چه در حافظه است، به مراتب بالاتر شناخت دست یابند و این فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه تفکر نام دارد. بنابراین، این که محمد استدلال می‌کند که به دلیل آلودگی هوا، گل‌ها در شهر آن‌ها نمی‌رویند، مربوط به مرحله تفکر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

۱۱۰-

(کتاب آبی)

پاسخ علمی به پرسش‌های مطرح‌شده در گزینه‌های «۱ تا ۳» در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد؛ اما پاسخ به پرسش مطرح‌شده در گزینه «۴» مربوط به علم روان‌شناسی نیست؛ زیرا اختلالات خودایمنی مانند بیماری دیابت و التهابات مفصلی در حیطه مطالعاتی این علم نمی‌باشند. (البته تا آنجایی که با مسائل روان‌شناختی تداخل نداشته باشند).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۰)

فارسی (۱)

۱۱۱-

(مسن اصغری)

معنای درست واژه‌ها: (زهی: آفرین، خوشا)، (آخره: چنبره گردن، قوس زیر گردن)، (افلاک: ج فلک، آسمان‌ها، چرخ‌ها)

(فارسی، لغت، ترکیبی)

۱۱۲-

(کاتم کاتمی)

غلط املایی و شکل درست آن:

بیغوله ← بیغوله

(فارسی، املا، صفحه ۳۳)

۱۱۳-

(ممدربوار قورپیان)

اتاق آبی: سهراب سپهری (چشمه: نیما یوشیج)

سفرنامه: ناصر خسرو (قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیکاووس)

داستان‌های صاحب‌دلان: محمدی اشتهاردی (دیوار: جمال میرصادقی)

الهی‌نامه: عطار نیشابوری (مناجات‌نامه: خواجه عبدالله انصاری)

(فارسی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۱۴-

(مسن فرلی - شیراز)

«جهان» مجاز از «مردم جهان» / «زبان» مجاز از «سخن» / «زبان شیرین» حس آمیزی دارد. / «شور» ایهام تناسب دارد: معنای نزدیک «اشتقاق» که کاربرد دارد و معنای دور «مزه شور» که کاربرد ندارد ولی با «شیرین» تناسب دارد. / مصراع «آفرین بر زبان شیرینت» تشخیص دارد، زیرا به «زبان» یا «سخن» شخصیت انسانی داده است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱۵-

(منیف افندی سوده)

تشبیه: بیت «د»: «آتش آه دل» (اضافه تشبیهی) / جناس: بیت «الف»: «جان و جهان» / تشخیص: بیت «ب»: «مانم گرفتن دل» / مراعات نظیر: بیت «ج»: «عقل و جان»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱۶-

(کاتم کاتمی)

نوع حذف در گزینه «۴» به قرینه معنوی و در سایر گزینه‌ها به قرینه لفظی است. فعل «قسم می‌خورم» در بیت گزینه «۴» بعد از «به چشم تو» به قرینه معنوی حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: فعل «شوم» بعد از «مشتی» به قرینه لفظی حذف شده است.

گزینه «۲»: فعل «است» بعد از «دلیل» به قرینه لفظی حذف شده است.

گزینه «۳»: فعل‌های «است» بعد از «خوشر» و «دوست» به قرینه لفظی حذف شده‌اند.

(فارسی، دستور، صفحه ۱۹)

۱۱۷-

(مسن وسکری - ساری)

فقط در بیت گزینه «الف» هر دو نوع واو عطف و ربط با هم به کار رفته است.

واو عطف: سلطان و قاضی، پیر و جوان / واو ربط: مصراع دوم با «واو ربط» آغاز شده است.

بیت «ب»: «واو» در مصراع اول «عطف» و در مصراع دوم «وند» است.

بیت «ج»: هر سه «واو» به کار رفته «عطف» است.

بیت «د»: هر دو مورد «واو» به کار رفته «ربط» است، چون دو جمله را به هم ارتباط می‌دهد.

(فارسی، دستور، صفحه ۴۱)

۱۱۸-

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: «ناپایداری خوشی و ناخوشی دنیا» اما مفهوم بیت گزینه «۳»: «تکرار نشدن عمر» است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۱۹-

(کاتم کاتمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: «از دست ندادن امید حتی در شرایط دشوار (امید داشتن به بهبود اوضاع در دوران دشواری و غلبه ناامیدی)»

مفهوم بیت گزینه «۳»: با روی آوردن به شراب، شرایط رنج‌آور و دشوار به راحتی و خوشی تبدیل می‌شود.

(فارسی، مفهوم، مشابه صفحه ۳۲)

۱۲۰-

(ممد اصفهانی)

شاعران ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» بیان می‌کنند که زبان قاصری در وصف دارند و نمی‌توانند موصوف را چنان که باید و شاید، شرح و وصف کنند. بیت گزینه «۲» از افشای راز سخن می‌گوید.

(فارسی، مفهوم، مشابه صفحه ۱۰)

۱۲۱-

(کتاب زرد)

وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم

غارب: میان دو کتف

کله: برآمدگی پشت پای اسب

(فارسی، لغت، ترکیبی)

۱۲۲-

(کتاب زرد)

املائی صحیح کلمه «بخاست» است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۲۳-

(کتاب زرد)

استعاره: «گل خندان» استعاره از «معشوق» / حس آمیزی: رنگ سخن / کنایه: «لب بستن» کنایه از «ساکت شدن، خاموش ماندن»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲۴-

(کتاب زرد)

به داستان «عیسی (ع) و سخن گفتن او در گهواره و سکوت مادرش، حضرت مریم» تلمیح دارد.

تشبیهها: «غنچه چون عیسی»، «مهد شاخ»، «گل چو مریم»، «مهر خاموشی»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تلمیح، به داستان «خضر» اشاره دارد. تشبیهها: «چون عقیق آبی» و «بادیه عشق»

گزینه «۳»: تلمیح، به داستان «حضرت یوسف» اشاره می‌کند. تشبیه: «چون زلیخا»
گزینه «۴»: تلمیح، به داستان «شیرین و فرهاد» اشاره می‌کند. تشبیه: «چو فرهاد تیشه فرسودن» و «ز جمله بازیچه‌های طفلانه است.»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲۵-

(کتاب زرد)

می‌کردند: ماضی استمراری / مانده‌ای: ماضی نقلی / می‌گذرانی: مضارع اخباری / گویی: مضارع التزامی

(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۲۶-

(کتاب زرد)

«شد» در گزینه «۲» فعل اسنادی و در گزینه‌های دیگر در معنای «رفت» است.

(فارسی، دستور، صفحه ۳۳)

۱۲۷-

(کتاب زرد)

بیت گزینه «۴» بیان می‌کند که سختی‌های ایام با انسان‌های تهی دست کاری ندارد؛ همان‌طور که سرو به دلیل آن‌که میوه‌ای ندارد، سنگی نمی‌خورد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مرد واقعی کسی است که در سختی‌های روزگار، مانند سنگ زیرین آسیا مقاوم و نیرومند باشد.

گزینه «۲»: پس از هر دشواری، به طور حتم آسانی وجود دارد و انسان باید صبر و شکیبایی داشته باشد.

گزینه «۳»: سختی و دشواری روزگار هرگز نمی‌تواند مرا خاموش کند. خنده‌های من هم‌چون خنده‌های کبک در کوه و کمر است.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۳۲)

۱۲۸-

(کتاب زرد)

عبارت صورت سؤال می‌گوید: «شوق بیش از اندازه نسبت به چیزی، ممکن است باعث شود عیب‌ها دیده نشود.» یعنی ممکن است دیده‌اند انسان تحت تأثیر علاقه و یا تنفر، چیزی را نادرست ببیند. این مفهوم در گزینه «۱» هم آمده است که می‌گوید: «وقتی غرض وجود داشته باشد، هنر پنهان می‌شود؛ صد حجاب از طرف دل بر چشم کشیده می‌شود.»

تشریح گزینه‌های دیگر

بیت گزینه «۲» می‌گوید: «هر چه دوستان بکنند، همان نیکوست و سخن دشمنان معتبر نیست.» بیت گزینه «۳» می‌گوید: «نباید به کسی جز خدا و چیزی جز انعام پادشاه خو کرد.» و شاعر بیت گزینه «۴» نیز می‌گوید که «پندپذیر» نیست.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۱۸)

۱۲۹-

(کتاب زرد)

در ابیات گزینه «۳» نیز مثل صورت سؤال، شاعر به این که همه پدیده‌های عالم در ذکر و تسبیح خداوند هستند، اشاره می‌کند.

(فارسی، مفهوم، صفحه ۳۵)

۱۳۰-

(کتاب زرد)

به‌جز بیت گزینه «۲»، همه ابیات در بیان اهمیت تواضع است. بیت گزینه «۲» بیان می‌کند: «تواضع در برابر دشمن، خواری است: جایی که بدخواه تشنه به خون داری، تواضع کردن زبونی و پستی است.»

(فارسی، مفهوم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۳۱-

(راضیه یارگاری)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» «أَجْزَءٌ» به معنای «آماده می‌کنم» به درستی ترجمه نشده است.

در گزینه‌های «۱» و «۲» ترجمه «المرفق العامة» اشتباه است، به صورت «تأسیسات عمومی» صحیح است.

(ترجمه)

۱۳۲-

(محمدر جهان‌بین)

«قد أوجد»: پدید آورده است (رد گزینه ۲)؛ «الأرض و طبيعتها»: زمین و طبیعت آن را (رد گزینه ۴)؛ «على المواطنين»: شهروندان باید، بر شهروندان واجب است (رد گزینه ۲)؛ «أن يحافظوا عليها»: از آن نگهداری کنند؛ «و لا يرموا التّفايات»: و پسماندها را نیندازند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ «فی غیر مکانها المناسب»: در جای نامناسبش (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۳۳-

(مبیر خاتمی)

«أنظرُ» فعل مضارع از صیغه متکلم وحده و معنی درست آن: «نگاه می‌کنم» است.

(ترجمه)

۱۳۴-

(محمدر جهان‌بین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فعل ثلاثی مزید از باب إفعال: «يُخْرِجُ»: بیرون می‌آورد، مِنْ الأَرْضِ: از زمین، مفعول: الثمرات: میوه‌ها؛ الّتی: که؛ ینتفع بها النّاس: مردم از آن سود می‌برند.

گزینه «۳»: ثامن أئمتنا: هشتمین امام ما [اعداد ترتیبی اگر به محدودشان اضافه شوند، با مُ مین ترجمه می‌شوند]

گزینه «۴»: جاء بـ آورد؛ له: دارد

(ترجمه)

۱۳۵-

(راضیه یارکاری)

«این دانش آموزان» یک ترکیب است پس باید بعد از اسم اشاره اسم «ال» دار بیاید. پس گزینه «۳» نادرست است و نیز فعل «أغلقوا» امر است در حالی که ماضی آن «أغلقوا» می باشد.

(ترجمه)

۱۳۶-

(راضیه یارکاری)

ترجمه آیه: «ای کسانی که ایمان آوردید چرا چیزی را می گوید که انجام نمی دهید» با گزینه «۲» «هر چیزی کم می شود با انفاق به جز علم» قرابت معنایی ندارد.

(مفهوم)

۱۳۷-

(سید ممد علی مرتضوی)

شکل صحیح نوشتاری «أربعین» با فتحه روی «نون» به صورت «أربعین» است.

(ضبط حرکات)

۱۳۸-

(پیمان کشاورز صدر)

در گزینه های «۱» تا «۳»، فعل با ضمیر پیش از خود از نظر صیغه ناهماهنگ است:

«أنظر»: فعل امر (أنت) / «لا تجعل»: فعل نهی (أنت) / «لا تنظروا»: فعل نهی (أنتم)

(قواعد فعل)

۱۳۹-

(نوبه اسمائی)

«تیتارات» جمع مؤنث سالم است. اما در سایر گزینه ها جمع مکسر داریم:

گزینه «۱»: أعمدة، گزینه «۲»: أبیات، گزینه «۴»: أصوات

(قواعد اسم)

۱۴۰-

(مبیر فاتی)

در این گزینه «تسع» به صورت عدد اصلی (شمارشی) درست است. از طریق ترجمه می توان آن را تشخیص داد.

(عدد)

دین و زندگی (۱)

۱۴۱-

(ممد آقاصالح)

مطابق با آیه شریفه «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»، از آن جایی که خداوند پروردگار جهانیان است (ربوبیت الهی)، تمام حرکات و اعمال انسان باید برای او باشد.

خدا سرچشمه زیبایی ها و خوبی هاست و انسان ها به میزانی که زیبایی ها و خوبی ها را کسب کنند، به خدا نزدیک تر می شوند.

(دین و زندگی، درس ۱، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

۱۴۲-

(ممد رضایی بقا)

قوانین و مقررات اجتماعی و روابط بین افراد، بر پایه پذیرش «من» ثابت (ثبات هویت) بنا شده است.

اگر هویت و شخصیت انسان وابسته به جسم او بود، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل می گردید؛ در حالی که چنین نیست و هر کس می داند که همان شخص گذشته بوده است.

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه ۳۲)

۱۴۳-

(ممد رضایی بقا)

هر موجودی براساس برنامه حساب شده ای (مدون) به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه ای در حرکت است. بنابراین حق بودن خلقت آسمان ها و زمین به معنای هدف دار بودن خلقت آن هاست. این مفهوم در آیه «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما الا بالحق» تبیین شده است. انسان نیز مانند موجودات دیگر، از این قاعده کلی (هدفمندی) جدا نیست.

(دین و زندگی، درس ۱، صفحه ۵)

۱۴۴-

(سید امان هندی)

بیت سعدی و حدیث امام علی (ع): «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.» هر دو به سرمایه سرشت و فطرت خدا آشنا و خداگرا، از سرمایه ها و عوامل رشد و رستگاری انسان اشاره دارند.

(دین و زندگی، درس ۲، صفحه ۲۰)

۱۴۵-

(علی فضلی فانی)

اولین گام برای حرکت کردن انسان در مسیر تقرب الهی، شناخت انسان است؛ یعنی شناخت سرمایه ها، توانایی ها و استعداد های او و چگونگی به کار گیری آن ها و شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خداوند و نحوه مقابله با آن ها. گام برداشتن به سوی این هدف، موجب رشد و کمال انسان و در نتیجه، رستگاری او می شود.

(دین و زندگی، درس ۲، صفحه ۱۸)

۱۴۶-

(ممد رضایی بقا)

انسان در خواب هایی که به آن «رؤیای صادقه» می گویند، از ظرف زمان و مکان خود خارج (فارغ) می شود و به زمانی در گذشته یا آینده می رود، در حالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش (جسم) او چیزی نمی بیند و نمی شنود.

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه ۳۳)

۱۴۷-

(مرتضی ممسنی کبیر)

موانع رسیدن به هدف: ۱- نفس اماره (عامل درونی) که انسان ها را برای رسیدن به لذت های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می دارد. ۲- شیطان (عامل بیرونی) که خود را برتر از آدمیان می پندارد و سوگند یاد کرده است که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت بازدارد. کار او وسوسه کردن و فریب دادن است. قرآن کریم می فرماید: «شیطان، هر کاری را که [گناهکاران] می کردند [گناهان]، در نظرشان زینت داد.»

دقت کنید تمایلات دانی از موانع رسیدن به هدف نیستند (رد گزینه های ۱ و ۴).

(دین و زندگی، درس ۲، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

۱۴۸-

(مرتضی ممسنی کبیر)

منکران معاد می پندارند انسان فقط از بعد جسمانی و مادی تشکیل شده است و زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی نیست: «ما هی الا حیاتنا الدنیا» و معتقدند که با فرا رسیدن مرگ انسان و نابودی جسم او، پرونده اش برای همیشه بسته می شود.

(دین و زندگی، درس ۴، صفحه ۴۲)

۱۴۹-

(سیرامسان هنری)

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «برای ناپودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر، منتقل می‌شوید.»
هم‌چنین از رسول خدا (ص) پرسیدند: «بهاوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟» فرمودند: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»
(دین و زندگی، درس ۴، صفحه ۳۹)

۱۵۰-

(معمد رضایی بقا)

معتقدان معاد از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، زمینه رشد خود را فراهم آورند تا بتوانند با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بهشت نائل شوند.
(دین و زندگی، درس ۴، صفحه ۳۱)

زبان انگلیسی (۱)

۱۵۱-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: الف: «چرا داری بارانیات را می‌پوشی؟»
ب: «می‌خواهد باران بیارد. بیرون را نگاه کن و خودت ببین»
۱) باران خواهد بارید
۲) باران بارید
۳) داشت باران می‌بارید
۴) می‌خواهد باران بیارد

نکته مهم درسی

برای نشان دادن وقوع عملی در آینده براساس شواهد بیرونی، از ترکیب "be going to" استفاده می‌کنیم. گزینه‌های «۲» و «۳» بر زمان گذشته دلالت دارند و عملاً نمی‌توانند درست باشند.
(گرامر)

۱۵۲-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «معلم پیشنهاد کرد که دانش‌آموزان برای فهمیدن بهتر آن مسئله، تمرین دیگری انجام دهند.»

نکته مهم درسی

"these" صفت اشاره جمع است و اسم بعد از آن باید به صورت جمع به کار رود. (رد گزینه «۱»). "that" صفت اشاره مفرد است و طبعاً اسم بعد از آن باید مفرد باشد. (رد گزینه «۴»). اسم‌های مفرد قابل شمارش باید با یک وابسته پیشین مناسب مانند "the, an, a, ..." به کار روند. (رد گزینه «۲»)
(گرامر)

۱۵۳-

(ساسان عزیزی نژاد)

ترجمه جمله: «اگر ما الان کاری درباره محیط زیست انجام ندهیم صدها گونه گیاهی و جانوری منقرض خواهند شد.»

۱) به خطر انداختن
۲) نابود کردن
۳) منقرض شدن، از بین رفتن
۴) خاموش کردن

(واژگان)

۱۵۴-

(معمد سهرابی)

ترجمه جمله: «شاید یک راه‌حل فنی خوب وجود داشته باشد، هرچند که تاکنون به نظر نمی‌رسد چنین باشد.»

۱) پرتازی
۲) خسته‌کننده، کسل‌کننده
۳) مرتب، خوب، حسابی، هوشمندانه
۴) مراقب

(واژگان)

۱۵۵-

(ساسان عزیزی نژاد)

ترجمه جمله: «پدر بزرگم از درد وحشتناک در کمرش رنج می‌برد. من فکر می‌کنم او به مراقبت‌های پزشکی اورژانسی نیاز دارد.»

۱) مراقبت، دقت و توجه
۲) درد
۳) الگو
۴) برنامه زمان‌بندی شده

(واژگان)

۱۵۶-

(ساسان عزیزی نژاد)

ترجمه جمله: «من خیلی خوشحال شدم وقتی که او آن خبر خوب را به من داد که الیزابت و ارنست صحیح و سالم بودند.»

۱) مناسب، مقتضی
۲) مناسب
۳) رایج، معمول
۴) ایمن، امن (صحیح، سالم)

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

وقتی می‌بینیم که دنیا از زمان نیاکان ما [تا به حال] چه اندازه تغییر کرده است، مهم است که به خاطر داشته باشیم که حمل‌ونقل چه قدر تغییر کرده است. البته، مردم اینک از ترافیک خوششان نمی‌آید، اما حتی در گذشته، مردم فکر می‌کردند که جاده‌ها خطرناک هستند. وقتی خودرو، اختراع جدیدی بود مردی با یک پرچم قرمز در جلوی آن‌ها حرکت می‌کرد و به همه هشدار می‌داد. البته حالا، ما به آن‌ها عادت کرده‌ایم.

چیز دیگری که ما دیگر عجیب نمی‌دانیم [وجود] انواع مختلف چیزها در فروشگاه‌های ماست. وقتی به سوپرمارکت محلی خود وارد می‌شویم، جای چینی، موز آمریکای جنوبی و رادیوهای ژاپنی را می‌بینیم. تمام این محصولات می‌بایست حمل شوند. هر روزه این چیزها با انواع وسایل حمل‌ونقل از قبیل کامیون، کشتی، هواپیما و غیره از یک قسمت دنیا به جای دیگر انتقال داده می‌شوند.

۱۵۷-

(علی شکوهی)

۱) نامناسب
۲) مهم
۳) بی‌فایده، غیرعادی
۴) غیرممکن

۱۵۸-

(علی شکوهی)

۱) ساختمان
۲) مکان
۳) ایده
۴) مسیر، جاده

(کلوزتست)

۱۵۹-

(علی شکوهی)

۱) آتی، بعدی
۲) طبیعی
۳) متفاوت
۴) مشترک، متداول

(کلوزتست)

۱۶۰-

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی

با توجه به جمع بودن واژه بعد از آن "products" به صفت اشاره جمع نیاز داریم. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). صفت مالکیت "its" با توجه به معنای متن نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد.

(کلوزتست)

ریاضی و آمار (۱)

۱۶۱-

(علی شهبازی)

از اتحاد مکعب تفاضل دو جمله‌ای استفاده می‌کنیم:

$$(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

$$(2x-4)^3 = (2x)^3 - 3(2x)^2(4) + 3(2x)(4)^2 - 4^3$$

$$(2x-4)^3 = 8x^3 - 48x^2 + 96x - 64$$

مقایسه با صورت سوال

$$\begin{cases} A = 8 \\ B = -48 \\ C = 96 \\ D = -64 \end{cases}$$

$$\frac{A+B}{C+D} = \frac{8+(-48)}{96+(-64)} = \frac{-40}{32} = \frac{-5}{4}$$

پس:

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۶۲-

(ریم مشاق‌نظم)

حاصل عبارت را به کمک اتحاد مربع دو جمله‌ای به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} & (4/001)^2 - 2(4/001)(0/001) + (0/001)^2 \\ & = (4/001 - 0/001)^2 = 4^2 = 16 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۶)

۱۶۳-

(امیر زراندوز)

موارد (ب) و (پ) را می‌توانیم به شکل زیر اصلاح کنیم:

$$(ب) \quad x^2 - \frac{2}{3}x + \frac{1}{9} = \left(x - \frac{1}{3}\right)^2$$

$$(پ) \quad 27x^3 - 1 = (3x-1)(9x^2 + 3x + 1)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۶۴-

(ریم مشاق‌نظم)

$$\begin{aligned} 9x^2 - (2-3y)^2 &= (3x - (2-3y))(3x + (2-3y)) \\ &= (3x + 3y - 2)(3x - 3y + 2) \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۶۵-

(امیر زراندوز)

ابتدا هر دو عبارت را تا حد امکان تجزیه می‌کنیم، سپس عوامل مشترک با توان بزرگتر و عوامل غیرمشترک را در هم ضرب می‌کنیم تا ک.م.م به دست آید:

$$x^3 + 2x^2 - 3x = x(x^2 + 2x - 3) = x(x+3)(x-1)$$

تجزیه به کمک اتحاد جمله مشترک

$$x^2 + 8x^3 + 15x^2 = x^2(x^2 + 8x + 15) = x^2(x+3)(x+5)$$

تجزیه به کمک اتحاد جمله مشترک

$$\Rightarrow \text{ک.م.م} = x^2(x+3)(x-1)(x+5)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶ و ۲۱)

۱۶۶-

(نسترن صمدی)

عبارت‌های گویا تنها به ازای ریشه‌های مخرج تعریف شده نیستند.

در عبارت $x^2 + x + 2$ چون $\Delta = 1 - 4 \times 1 \times 2 = -7$ پس ریشه ندارد.

$$x^2 + 8x = x(x^2 + 8) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x^2 = -8 \Rightarrow x^2 = (-2)^2 \Rightarrow x = -2 \end{cases}$$

پس عبارت به ازای $R - \{0, -2\}$ تعریف شده است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۱۶۷-

(ریم مشاق‌نظم)

$$\begin{aligned} \frac{A+B}{2x+1} &= \frac{3x^2 - 2x + 1 + x^2 + 6x}{2x+1} = \frac{4x^2 + 4x + 1}{2x+1} \\ &= \frac{(2x+1)^2}{2x+1} = 2x+1 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

۱۶۸-

(علی شهبازی)

از طرفین تساوی اولیه، ۴ واحد کم می‌کنیم:

$$x^2 + \frac{4}{x^2} = 40 \xrightarrow{-4} x^2 + \frac{4}{x^2} - 4 = 36$$

$$\Rightarrow \left(x - \frac{2}{x}\right)^2 = 36 \Rightarrow x - \frac{2}{x} = \pm 6$$

حالا از اتحاد تفاضل مکعب دو جمله‌ای کمک می‌گیریم:

$$x^3 - \frac{8}{x^3} = \underbrace{\left(x - \frac{2}{x}\right)}_{\pm 6} \left(\underbrace{x^2 + \frac{4}{x^2}}_{40} + 2\right) = \pm 6 \times 42 = \pm 252$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

۱۷۳-

ابتدا قسمت اول عبارت شامل $x+1$ را در $x-1$ ضرب و تقسیم می‌کنیم و سپس با استفاده از اتحاد مزدوج، پی‌درپی عبارت را ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{(x-1)(x+1)(x^2+1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{(x^2-1)(x^2+1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{(x^4-1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{(x^8-1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9} \Rightarrow A = \frac{x^{16}-1}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$\xrightarrow{x=10} A = \frac{10^{16}-1}{10-1} + \frac{1}{9} = \frac{10^{16}-1}{9} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{10^{16}-1+1}{9} = \frac{10^{16}}{9}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

۱۷۴-

چون فرجهٔ رادیکال، ۳ می‌باشد، با استفاده از اتحاد تفاضل مکعب دو جمله‌ای می‌توان نوشت:

$$(\sqrt[3]{3}-\sqrt[3]{2})((\sqrt[3]{3})^2+\sqrt[3]{3}\times\sqrt[3]{2}+(\sqrt[3]{2})^2)$$

$$= (\sqrt[3]{3}-\sqrt[3]{2})(\sqrt[3]{9}+\sqrt[3]{6}+\sqrt[3]{4}) = (\sqrt[3]{3})^3 - (\sqrt[3]{2})^3 = 3 - 2 = 1$$

پس عبارت مورد نظر را باید در عبارت $(\sqrt[3]{9}+\sqrt[3]{6}+\sqrt[3]{4})$ ضرب نمود.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

۱۷۵-

ابتدا با استفاده از اتحاد مزدوج عبارت را تجزیه می‌کنیم.

$$(x^2-12)^2-16x^2 = (x^2-12)^2-(4x)^2$$

$$= (x^2-12-4x)(x^2-12+4x) = (x^2-4x-12)(x^2+4x-12)$$

حال حاصل دو پرانتز نهایی را با استفاده از اتحاد جملهٔ مشترک تجزیه می‌کنیم که در هر دو پرانتز جملهٔ x جملهٔ مشترک می‌باشد:

$$(x^2+(-6+2)x+(-6)\times(2))(x^2+(6-2)x+(6)\times(-2))$$

$$= (x-6)(x+2)(x+6)(x-2)$$

با توجه به تجزیهٔ عبارت، عامل ضرب $x+3$ در این تجزیه وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(معمد بگیری)

۱۶۹-

$$\left(\frac{x}{x-3} + \frac{2}{x+3}\right) \div \left(\frac{x+6}{x+3}\right) = \frac{x(x+3)+2(x-3)}{(x-3)(x+3)} \times \frac{x+3}{x+6}$$

$$= \frac{x^2+5x-6}{(x-3)(x+3)} \times \frac{x+3}{x+6} = \frac{(x+6)(x-1)}{(x-3)(x+3)} \times \frac{x+3}{x+6} = \frac{x-1}{x-3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

(امیر زانروز)

۱۷۰-

اگر عبارت مطلوب را A بنامیم، می‌توان چنین نوشت:

$$\frac{2y+1}{y^2-y} - A = \frac{y-2}{y^2+2y}$$

$$\Rightarrow A = \frac{2y+1}{y^2-y} - \frac{y-2}{y^2+2y} = \frac{2y+1}{y(y-1)} - \frac{y-2}{y(y+2)}$$

$$= \frac{(2y+1)(y+2) - (y-2)(y-1)}{y(y-1)(y+2)}$$

$$= \frac{2y^2+4y+y+2-y^2+y+2y-2}{y(y-1)(y+2)} = \frac{y^2+8y}{y(y-1)(y+2)}$$

$$= \frac{y(y+8)}{y(y-1)(y+2)} = \frac{y+8}{(y-1)(y+2)} = \frac{y+8}{y^2+y-2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

(کتاب آبی)

۱۷۱-

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$1) 2x^2 - 4x + 9 - x^2 + 10x = x^2 + 6x + 9 = (x+3)^2$$

$$2) 2x^2 - 4x + 9 - x^2 - 5 = x^2 - 4x + 4 = (x-2)^2$$

$$3) 2x^2 - 4x + 9 + 2x^2 - 2x = 4x^2 - 6x + 9$$

این عبارت مربع کامل نمی‌باشد، برای اینکه عبارت مربع کامل باشد باید ضریب جملهٔ x برابر ± 12 باشد.

$$4) 2x^2 - 4x + 9 - x^2 - 2x = x^2 - 6x + 9 = (x-3)^2$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

۱۷۲-

راه حل اول: با استفاده از اتحاد مزدوج داریم:

$$(x+2)^2 - (x-3)^2 = ((x+2)-(x-3))((x+2)+(x-3))$$

$$= (x+2-x+3)(x+2+x-3) = 5(2x-1)$$

راه حل دوم: با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای داریم:

$$(x+2)^2 - (x-3)^2$$

$$= (x^2+2\times x\times 2+2^2) - (x^2-2\times x\times 3+3^2)$$

$$= x^2+4x+4-x^2+6x-9 = 10x-5 = 5(2x-1)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

-۱۷۸

ابتدا حاصل پرانتز را ساده می‌کنیم:

$$4x + \frac{1}{x-1} = \frac{4x(x-1)}{x-1} + \frac{1}{x-1} = \frac{4x(x-1)+1}{x-1}$$

اتحاد مربع دو جمله‌ای

$$= \frac{4x^2 - 4x + 1}{x-1} = \frac{(2x-1)^2}{x-1}$$

حال برای به دست آوردن حاصل عبارت، ساده شده پرانتز را می‌نویسیم،

تقسیم را به ضرب تبدیل کرده و در نهایت معکوس عبارت دوم را

می‌نویسیم:

$$\left(4x + \frac{1}{x-1}\right) \div \frac{4x^2-1}{2x^2+x} = \frac{(2x-1)^2}{x-1} \times \frac{2x^2+x}{4x^2-1}$$

فکتورگیری از x
اتحاد مزدوج

$$= \frac{(2x-1)(2x-1)}{x-1} \times \frac{x(2x+1)}{(2x-1)(2x+1)} = \frac{x(2x-1)}{x-1}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

-۱۷۹

عبارت گویا به ازای ریشه‌های مخرج تعریف نمی‌شود، لذا عبارت درجه اول

مخرج به ازای $x = -\frac{3}{2}$ صفر می‌شود، بنابراین داریم:

$$3 \times \left(-\frac{3}{2}\right) + a = 0 \Rightarrow -\frac{9}{2} + a = 0 \Rightarrow a = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

-۱۸۰

$$(3\sqrt{3} + x)^3 = (3\sqrt{3})^3 + 3(3\sqrt{3})^2 x + 3(3\sqrt{3})x^2 + x^3$$

$$= 81\sqrt{3} + 81x + 9\sqrt{3}x^2 + x^3$$

$$\Rightarrow A = 81, B = 81 \Rightarrow A + B = 162$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

-۱۷۶

ابتدا از صورت کسر عامل $(x^2+4)^2$ و از مخرج کسر عامل x^2 را فاکتور می‌گیریم:

$$\frac{4x^5(x^2+4)^2 - 2x^3(x^2+4)^2}{x^6 - 16x^2} = \frac{(x^2+4)^2(4x^5 - 2x^3)}{x^2(x^4 - 16)}$$

اتحاد مزدوج
فکتورگیری از عامل $2x^3$

$$= \frac{(x^2+4)^2(4x^5 - 2x^3 - 8x^3)}{x^2(x^2-4)(x^2+4)} = \frac{(x^2+4)^2(4x^5 - 10x^3)}{x^2(x^2-4)(x^2+4)}$$

$$= \frac{(x^2+4)^2 \times 2x^3 \times (2x^2 - 5)}{x^2(x^2-4)(x^2+4)}$$

$$= \frac{(x^2+4)(x^2+4) \times 2x \times x^2 \times (x^2-5)}{x^2(x^2-4)(x^2+4)}$$

$$= 2x(x^2+4) = 2x^3 + 8x$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

-۱۷۷

دقت کنید عبارت سوم مخرج ندارد یا به عبارتی مخرج آن یک می‌باشد، لذا ابتدا با مخرج مشترک‌گیری بین سه عبارت که در اینجا $(x+3)$ می‌باشد، مخرج‌ها را یکسان می‌کنیم، سپس صورت عبارت‌ها را با یکدیگر جمع می‌کنیم و در مرحله آخر عبارت را تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{5x(x^2-3)}{x+3} - \frac{3x-81}{x+3} - \frac{5x^2}{1}$$

$$= \frac{5x(x^2-3)}{x+3} - \frac{3x-81}{x+3} - \frac{5x^2(x+3)}{1 \times (x+3)}$$

$$= \frac{5x(x^2-3) - (3x-81) - 5x^2(x+3)}{x+3}$$

$$= \frac{5x^3 - 15x - 3x + 81 - 5x^3 - 15x^2}{x+3}$$

$$= \frac{-15x^2 - 18x + 81}{x+3} = \frac{-3(\Delta x^2 + 6x - 27)}{x+3}$$

اتحاد جمله مشترک
فکتورگیری از عدد -۳

$$= \frac{-3(x+3)(\Delta x - 9)}{x+3} = -3(\Delta x - 9) = -15x + 27$$

دقت کنید برای تجزیه عبارت $5x^2 + 6x - 27$ با استفاده از اتحاد جمله مشترک داریم:

$$A = 5x^2 + 6x - 27 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در ضریب } x^2}$$

$$5A = 5(5x^2 + 6x - 27) \Rightarrow 5A = 25x^2 + 6x(\Delta x) - 135$$

$$\xrightarrow{\text{جمله مشترک}} 5A = (\Delta x)^2 + (15-9) \times (\Delta x) + (15) \times (-9)$$

جمله مشترک
۵x می‌باشد.

$$\Rightarrow 5A = (\Delta x + 15)(\Delta x - 9) \Rightarrow 5A = 5(x+3)(\Delta x - 9)$$

فکتورگیری از عدد ۵

$$\xrightarrow{\text{ضرب طرفین ساده می‌کنیم.}} A = (x+3)(\Delta x - 9)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

اقتصاد

-۱۸۱

(سارا شریفی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: هدف علم اقتصاد، راهنمایی انسان برای بهترین انتخاب و به‌کارگیری بهترین روش به منظور استفاده از منابع و امکانات خویش است.

گزینه «۲»: دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند. (در تمامی علوم دانشمندان موضوعات خود را با روش علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند).

گزینه «۴»: تصمیماتی که انسان در مورد مسائل اقتصادی می‌گیرد، ریشه در نیازها و خواسته‌های نامحدود او دارد و باید از طریق به‌کارگیری منابع و امکانات محدود و در دسترس عملی شوند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

-۱۸۲

(فاطمه فهیمیان)

الف) تراکتور برای کشاورز سرمایه فیزیکی و دریا برای فعالیت‌های صیادی منابع طبیعی (زمین) است.

ب) سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

ج) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۶)

-۱۸۳

(کتاب آبی)

- با کمک سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی، روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

بازیگران کلان عرصه اقتصاد با هدف ایجاد نظم، انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی فعالیت می‌کنند.

بازیگران خرد در عرصه اقتصاد، در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه ۲۱)

-۱۸۴

(فاطمه فهیمیان)

ریال $72,000,000 = 1,500,000 \times 4 \times 12$ = حقوق سالیانه کارمندانریال $3,150,000 = \frac{30}{100} \times 10,500,000$ = هزینه استهلاک سالیانههزینه‌های مستقیم = $72,000,000 + 10,500,000 + 3,150,000$ ریال = $85,650,000$

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

ریال $114,350,000 = 200,000,000 - 85,650,000$ = سود حسابداری \Rightarrow ریال $8,400,000 = 700,000 \times 12$ = هزینه سالیانه اجاره دستگاه‌هاریال $9,600,000 = 800,000 \times 12$ = هزینه سالیانه اجاره شرکتریال $18,000,000 = 8,400,000 + 9,600,000$ = هزینه‌های غیرمستقیم

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)

ریال $96,350,000 \Rightarrow 200,000,000 - (85,650,000 + 18,000,000)$ = سود اقتصادی (ویژه)ریال = $96,350,000$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

-۱۸۵

(کتاب آبی)

الف) «سازمان تولید» جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید را تعیین می‌کند.

ب) اگر صاحب سرمایه یا زمین به تنهایی مسئولیت تولید را برعهده گیرد، در این صورت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند.

ج) انواع سازمان‌های تولیدی به سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام تقسیم می‌شود.

د) توزیع درآمد بین عوامل تولید در هر صورت باید عادلانه و بر اساس میزان مشارکت آن‌ها در تولید و قبول خطر باشد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

-۱۸۶

(سارا شریفی)

میلیون تومان $50 =$ درآمد سالانه حاصل از کار کردن فرد با تراکتورمیلیون تومان $6 = 500,000 \times 12$ = درآمد سالانه اجاره دادن تراکتور به فرد دیگریمیلیون تومان $6 = 6,000,000$

بنابراین فرد خود با تراکتور کار خواهد کرد و درآمد سالانه ۶ میلیون تومان ناشی از اجاره دادن تراکتور به فرد دیگری، هزینه فرصت وی خواهد بود.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه ۱۲)

۱۸۷-

(سارا شریفی)

الف) درست است.

ب) نادرست است. اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی به نوعی سیری ناپذیری تبدیل می‌شود. پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود. ج) نادرست است. مفهوم کمیابی بیانگر آن است که انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد و منابع و امکانات موجود نیز محدود است.

د) نادرست است. به یقین ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان منافع (مانند تولید) را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

(اقتصاد، اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۸ تا ۱۲)

۱۸۸-

(فاطمه فهیمیان)

موارد صورت سؤال به ترتیب در ارتباط با کالای مصرفی، سرمایه‌ای، تجملی، واسطه‌ای و خدمات است.

(اقتصاد، اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۸۹-

(نسرین جعفری)

الف) در حیات انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد؛ مثل بهره‌برداری از آب رودخانه‌ها.

- در احیا، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل پرورش ماهی.

- نوع دوم از تولید، که صنعت نام دارد از ترکیب و تبدیل مواد حیات شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید؛ مثل انجماد و پولک زدن ماهی.

- نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی محصولات نرم به‌شمار می‌رود و به این دسته خدمات می‌گویند.

ب) ارزش تولید در مرحله اول برابر است با ارزش افزوده مرحله اول = ۸۰۰ تومان

$$۱۱,۰۰۰ = ۲۴,۰۰۰ - ۳۵,۰۰۰ = \text{ارزش افزوده مرحله سوم}$$

در مرحله سوم، کارخانه‌ای یک کیلو ماهی تازه به ارزش ۲۴,۰۰۰ تومان را گرفته و پس از پاک و منجمد کردن ۳۵,۰۰۰ می‌فروشد پس ارزش افزوده این مرحله ۱۱,۰۰۰ تومان است.

پ) ارزش تولید نهایی که در فروشگاه به مصرف کننده فروخته می‌شود:

$$\text{تومان } ۴۵,۰۰۰ = ۵,۰۰۰ + ۴۰,۰۰۰$$

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۴)

۱۹۰-

(کتاب آبی)

ممکن است انسان در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها اشتباه کرده و انتخاب نادرستی داشته باشد، اما در مورد روش انتخاب (هزینه - فایده) هیچ‌گاه اشتباه نمی‌کند.

(اقتصاد، اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۹۱-

(اعظم نوری نیا)

در متن، اصطلاحات علمی و فنی وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از ترکیبات دشوار؛ اسباب تمنع و علل ترفع

گزینه «۲»: سجع: لشکر جرّار و بندگان فرمانبردار / تشبیه: نصر بن احمد

[مانند] واسطه عقد آل سامان بود/ تضاد: زمستان و تابستان

گزینه «۴»: تابستان به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان [رفتی].

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۹۲-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

تأکید بیت سوم، ترجیح عدل بر زهد است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه «بوری» ترکی است.

گزینه «۲»: «گوش» ردیفی دشوار است.

گزینه «۴»: وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» از وزن‌های خوش‌آهنگ است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۹۳-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

واژگان فارسی در این ابیات بر واژگان عربی ترجیح دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اغراق در زیبایی معشوق/ روی و روی = جناس تام / تشبیه روی به خورشید، خورشید به بندگان، روی به مه و زلف به کمند

گزینه «۲»: دهدت بوسه بر جناب = بوسه بر جنابت دهد (ضمیر «ت» نقش مضاف‌الیه دارد.

گزینه «۳»: همچو بندگان بوسه بر جنابت دهد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۹۴-

(عمید مهرئی)

وزن و آهنگ، به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می‌کند. وزن امری حسّی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد، وجود ندارد؛ وسیله ادراک وزن، حواس انسان است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۹۵-

(سیر علیرضا امیری)

بیت این گزینه در وزنی آهنگین، ضربی و شاد سروده شده است ولی محتوای آن نشانه‌هایی از غم و سختی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۹۶-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

در گزینه «۲» وزن و موسیقی حاکم بر شعر بیانگر فضای غم و اندوه حاکم بر شعر است.

اما در سه گزینه دیگر وزن و موسیقی با محتوای عاشقانه ابیات هماهنگی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۹۷-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه «۴» وزن «مفتعلن مفتعلن فاعلن» وزنی شاد است و با مفهوم اندوهناک شعر تناسب ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۹۸-

(عمید مهرئی)

«شانه» اول: کتف / «شانه» دوم: وسیله‌ای برای منظم ساختن و آرایش مو

آرایه تکرار در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تکرار کلمه «قفا»

گزینه «۲»: تکرار کلمه «باد»

گزینه «۴»: تکرار کلمه «روان»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۹۹-

(سیر علیرضا امیری)

تکرار (واژه‌آرایی) واژه «دست» و آوردن مکرر صامت‌های «س» و «ش» که واج‌آرایی است، در این بیت دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۲۰۰-

(کاتلم کاتلمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: قناعت و خرسندی به مال اندک دنیا موجب نشاط و بی‌غمی می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «۱»: توصیه به سکوت و خاموشی (سکوت موجب آرامش است)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱-

(آزیتا بیدرقی)

پیامد ارادی سیگار کشیدن که وابسته به اراده کنشگر است که خود نوعی کنش است، اعتیاد فرد به سیگار و مصرف شدید آن است.

پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران، سرزنش کردن دیگران یا تنبیه دیگران است.

پیامد غیرارادی و طبیعی (کنش نیست)، ابتلا به انواع بیماری‌های تنفسی و قلبی و یا سرطان‌های ریه و ... است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۰۲-

(آزیتا بیدرقی)

کنش انسان‌ها همیشه بر اساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد، ممکن است فردی نسبت به کنش خود آگاهی غلط داشته باشد و آن را انجام دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۶)

۲۰۳-

(آزیتا بیدرقی)

قرار گرفتن بر سر دوراهی‌ها (استراحت کردن یا درس خواندن و ...) نشانه ارادی بودن کنش است.

نمره دادن استاد به دانشجو، پیامد ارادی کنش است که وابسته به اراده استاد است.

کنش، آگاهانه است؛ بنابراین در صورت عدم آگاهی نسبت به معنای کلمات، از گفتار باز می‌مانیم.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۶)

۲۰۴-

(مبیناسارات تاپیک)

کنش‌های اجتماعی صرفاً در حضور فیزیکی افراد صورت نمی‌گیرد و کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند کنش اجتماعی نیستند و کنش‌های اجتماعی ناظر بر اراده و آگاهی کنشگر نیست بلکه ناظر بر آگاهی و اراده دیگران و ویژگی و اعمال آن‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه ۱۰)

۲۰۵-

(مبیناسارات تاپیک)

پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آن‌جا که افراد انسانی با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

پدیده‌های اجتماعی از انسان‌ها مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی ایجاد می‌کنند.

به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۲۰۶-

(مبیناسارات تاپیک)

ارزش‌های اجتماعی: امنیت، صلح، آزادی و ... پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد توجه و پذیرش هستند و مردم یک جامعه به آن‌ها تمایل و گرایش دارند.

هنجار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است؛ مانند احوال‌پرسی از دیگران در جوامع مختلف.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه ۱۲)

۲۰۷-

(اعظم ربیعی)

جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند. نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است. جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند؛ ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید. جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.

گزینه «۳»: عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید. عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند؛ ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

گزینه «۴»: جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد، پدیده‌های اجتماعی به جهان اجتماعی تعلق دارند و حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۲۰۸-

(اعظم ربیعی)

پدیده‌هایی مانند آلودگی طبیعت و محیط‌زیست که نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌ها است، تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی را نشان می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۰۹-

(آزیتا بیدرقی)

کنش انسان‌ها و پیامدهای آن‌ها، پدیده‌هایی اعتباری هستند و جهان اجتماعی و نظم آن، اعتباری است و با قرارداد انسان‌ها به وجود می‌آید و هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند، به واسطه ارتباط با زندگی اجتماعی انسان، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷، ۲۰ و ۲۱)

۲۱۰-

(ارغوان عبدالملکی)

عبارت اول با قسمت «ب»، عبارت دوم با قسمت «ج» و عبارت سوم با قسمت «الف» مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۲۰)

منطق

۲۱۱-

(موسی اکبری)

خطاهای ذهن آدمی بی‌شمار هستند و ما با فراگیری قواعد درست می‌توانیم از شمار آن‌ها بکاهیم اما قادر به احصاء و شمارش آن‌ها نیستیم.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۳)

۲۱۲-

(موسی اکبری)

باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود (نه فقط بخش‌هایی از آن) بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۵)

۲۱۳-

(کتاب آبی)

جملات بدون پایان و جملات انشایی تصدیق محسوب نمی‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ و ۳: مورد اول تصدیق است.

گزینه ۴: مورد اول تصدیق است و مورد دوم جمله انشائی و در نتیجه تصدیق نیست.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۲۱۴-

(نیم پواهری)

هر استدلالی متشکل از چند تصدیق است که برای تبیین پاسخ چرایی است. اما هر تصدیق خود به اجزای تصورات تجزیه می‌شود.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۲۱۵-

(کتاب آبی)

به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمینی و التزامی به خطایی منتهی می‌شود که آن را «مغالطه توسل به معنای ظاهری» می‌نامند.

در آرایه‌های کنایه و استعاره که در واقع لفظ بیانگر لازمه یک شیء است از دلالت التزامی استفاده می‌شود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۲۱۶-

(نیم پواهری)

در بیت گزینۀ «۱» گفته شده که عاشق بیچاره از هم‌نشینی با زیبارویان صدمبار توبه کرده است و دگر بار می‌کند:

۱. دگر بار توبه می‌کند ۲. دگر بار هم‌نشینی و مصاحبه می‌کند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۱۷-

(موسی اکبری)

اشتباه گرفتن کلمات با ظاهر مشابه مغالطه اشتراک لفظ را به وجود می‌آورد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۲۱۸-

(نیم پواهری)

در میان مفاهیم ذکرشده تنها تهران مفهوم جزئی است و سایر مفاهیم کلی هستند.

توجه کنید که معیار کلی بودن یک مفهوم این است که بتوانیم «در ذهن» برای آن مصادیق متعدد یا گوناگون فرض کنیم.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۱۹-

(نیم پواهری)

اگر بین دو مفهوم «الف و ب» رابطه عموم و خصوص مطلق (با عام بودن ب) برقرار باشد، پس «هر الف ب است»؛ اما نمی‌توان گفت «هر ب الف است»، بلکه «بعضی ب الف است» و «بعضی ب الف نیست».

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۰-

(نیم پواهری)

مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد می‌تواند جزئی باشد (مانند: این کتاب) یا می‌تواند کلی باشد (مانند: خدا). پس بعضی مفاهیم کلی در خارج یک مصداق دارند، اما بعضی این‌گونه نیستند. و بعضی مفاهیمی که در خارج یک مصداق دارند کلی هستند اما بعضی این‌گونه نیستند. پس بین این دو مفهوم رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

پاسخ نامه

اختصاصی

نگاه به آینده

ریاضی و آمار (۳)

(علی شعرابی)

-۲۲۵

$$\binom{10}{5} \times \binom{5}{3} \times \binom{2}{2} = \frac{10!}{5!5!} \times \frac{5!}{3!2!} \times 1$$

$$= \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6}{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} \times 10 = 2520$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(کوروش داودی)

-۲۲۶

$$3 \times \frac{n!}{(n-2)!} - 2 \times \frac{n!}{2!(n-2)!} = 12$$

$$\Rightarrow 3 \times \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} - 2 \times \frac{n(n-1)(n-2)!}{2!(n-2)!} = 12$$

$$\Rightarrow 3 \times n(n-1) - 2 \times \frac{n(n-1)}{2 \times 1} = 12$$

$$\Rightarrow 3n^2 - 3n - n^2 + n - 12 = 0$$

$$\Rightarrow 2n^2 - 2n - 12 = 0 \Rightarrow 2(n^2 - n - 6) = 0$$

$$\Rightarrow n^2 - n - 6 = 0 \Rightarrow (n-3)(n+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n=3 \text{ ق.ق} \\ n=-2 \text{ غ.ق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(نسترن صمدی)

-۲۲۷

به دو صورت می‌توانیم اعداد چهار رقمی بسازیم به طوری که دو رقم ۱، یک در میان قرار گیرند:
حالت اول:

$$\frac{1}{1} \times \frac{3}{1} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{1} = 6$$

یکی از دو رقم باقی‌مانده قرار گیرد رقم ۱، یکی از ۳ یا ۴ قرار گیرد رقم ۱

$$\frac{3}{1} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{1} = 6$$

حالت دوم:

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 6 + 6 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

(هسین اسفینی)

-۲۲۸

حداقل ۳ نفر از ۴ نفر سال اولی نباشند، دو حالت زیر را دارد:

(الف) ۳ نفر سال دومی یا سومی و یک نفر سال اولی

$$\binom{5+3}{3} \times \binom{4}{1}$$

(ب) ۴ نفر سال دومی یا سومی

$$\binom{3+5}{4}$$

بنابراین تعداد کل حالات برابر است با:

$$\binom{8}{3} \binom{4}{1} + \binom{8}{4}$$

$$= \frac{8!}{3!5!} \times 4 + \frac{8!}{4!4!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{6 \times 5!} \times 4 + \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4!}{24 \times 4!}$$

$$= 56 \times 4 + 70 = 224 + 70 = 294$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(نسترن صمدی)

-۲۲۱

برای ساخت رمز عبور چهار رقمی با ارقام زوج از ارقام ۰، ۲، ۴، ۶، ۸ استفاده می‌کنیم. در رمز صفر می‌تواند رقم اول سمت چپ هم باشد و ارقام نیز می‌توانند تکراری باشند، بنابراین طبق اصل ضرب داریم:

$$5 \times 5 \times 5 \times 5 = 5^4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

(علی شعرابی)

-۲۲۲

رقم فرد یا در یکان یا در دهگان یا در صدگان است.

$$\left. \begin{aligned} \text{یکان فرد: } & \frac{4}{4} \times \frac{5}{5} \times \frac{5}{5} = 100 \\ \text{یکان دهگان: } & \frac{4}{4} \times \frac{5}{5} \times \frac{5}{5} = 100 \\ \text{یکان صدگان: } & \frac{4}{4} \times \frac{5}{5} \times \frac{5}{5} = 100 \\ \text{مجموع} & \rightarrow 325 \end{aligned} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

(فامر نصیری)

-۲۲۳

کل جایگشت‌های کلمه mother برابر $6! = 720$ می‌باشد.

تعداد حالاتی که دو حرف t و h کنار هم هستند را حساب می‌کنیم و از کل جایگشت‌ها کم می‌کنیم.

$$2! = 2 \text{ کنار هم } h \text{ و } t$$

بسته t و h و ۴ حرف دیگر $5! = 120$

بنابراین کل حالت‌هایی که t و h کنار هم هستند، برابر $2! \times 5! = 2 \times 120 = 240$ می‌باشد.

$$\text{جواب نهایی} = 720 - 240 = 480$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

(نسترن صمدی)

-۲۲۴

$$A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

$$A \text{ عضو } 3 = \binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = 20$$

$$A \text{ عضو } 4 = \binom{6}{4} = \frac{6!}{4!2!} = 15$$

$$A \text{ عضو } 5 = \binom{6}{5} = 6$$

$$A \text{ عضو } 6 = \binom{6}{6} = 1$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 20 + 15 + 6 + 1 = 42$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۲۲۹

(هسین اسفینی)

برای تشکیل مثلث نیاز به ۳ نقطه (رأس) داریم که می‌خواهیم حداکثر یکی از رئوس آن A یا B باشد. برای حل این تست، راه ساده‌تر این است که تعداد حالت‌هایی را که در آن هر دو نقطه A و B انتخاب شده‌اند حساب کرده و از کل حالات انتخابی کم کنیم. بنابراین داریم:

$$= \text{تعداد حالات انتخاب هر دو نقطه A و B} - \text{کل حالات انتخاب ۳ نقطه از ۱۰ نقطه}$$

$$= \binom{10}{3} - \binom{2}{1} \binom{8}{2} = \frac{10!}{3!7!} - 1 \times 8 = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{6 \times 7!} - 8 = 120 - 8 = 112$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۲۳۰

(هسین اسفینی)

تعداد حالات جدول ارزش n گزاره برابر 2^n است که طبق فرض ۳۲ است. پس $2^n = 32$ و در نتیجه $n = 5$ است. حال می‌خواهیم دقیقاً ۳ گزاره نادرست باشند. لذا داریم:

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = \frac{5 \times 4}{2 \times 1} = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

-۲۳۱

(اعظم نوری‌نیا)

انجمن ادبی خاقان به ریاست فتحعلی شاه در تهران تشکیل شد. هدف این انجمن رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود، اما برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند و به همین خاطر شعر را به دوران گذشته، بازگرداندند و موجب پیدایش سبک بازگشت شدند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲)

-۲۳۲

(اعظم نوری‌نیا)

گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی از این گروه‌اند. هرچند شاعران این دوره باعث نوآوری و تکامل قابل توجهی در شعر فارسی نشدند، اما از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر سبک هندی در شعر به وجود آمده بود، نجات بخشند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

-۲۳۳

(اعظم نوری‌نیا)

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عوامل مطرح شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

-۲۳۴

(اعظم نوری‌نیا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت.

گزینه «۲»: ملک‌الشعراى بهار، در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. سبک‌شناسی و تاریخ تطوّر نظم فارسی از آثار اوست.

گزینه «۳»: میرزا محمدصادق امیری فراهانی از جانب مظفرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

-۲۳۵

(فرهاد علی‌نژاد)

فتحعلی‌خان صبا کاشانی، «گلشن صبا» را به تقلید از بوستان سعدی سروده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

-۲۳۶

(فرهاد علی‌نژاد)

متن صورت سؤال، معرف شاعر، روزنامه‌نگار، نماینده‌نویس و نظریه‌پرداز عصر بیداری، «میرزاده عشقی» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

-۲۳۷

(فرهاد علی‌نژاد)

از نظر شاعران عصر بیداری، شعر بیان هنرمندانه واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی بود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در اشعار شاعران عصر بیداری، مفاهیم سیاسی و اجتماعی اولویت‌اند، اما نه تا این حد که نتوان در اشعار آنها مفاهیم قدیمی مثل توصیف طبیعت را یافت.

گزینه «۳»: شاعران عصر بیداری از روزنامه‌ها برای انتشار سریع اشعار خود استفاده می‌کردند، اما اشعار خود را در دیوان‌های شعر هم جمع‌آوری می‌کردند.

گزینه «۴»: این مورد مربوط به شاعران عصر بازگشت است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۲۳۸-

(قره‌ها علی نزار)
روزنامه «نسیم شمال» توسط اشرف‌الدین گیلانی در رشت منتشر می‌شد اما بیشتر، مردم تهران آن را می‌خواندند.
«گنجینه نشاط» شامل مجموعه آثار منظوم و منثور نشاط اصفهانی است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۳۹-

(مفسن اصغری)
مفهوم مشترک گزینه‌های مرتبط: توکل به خداوند و رضای حق جستن، موجب کامروایی است اما بیت گزینه «۲» در ستایش ممدوح بیان شده و شاعر رضایت حق را در قول و گفتار ممدوح می‌داند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۴)

۲۴۰-

(مفسن اصغری)
«توکل به خداوند و به لطف و کرم و رحمت الهی امیدوار بودن» مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط است.
مفهوم بیت گزینه «۲»: خوداتکایی و به بردباری و شکیبایی خود تکیه کردن
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰)

عربی، زبان قرآن (۳)

۲۴۱-

(نور امساکي)
«أ تعلمین»: آیا می‌دانی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أن»: که؛ «شاید» اضافی است / «الفخر الحقیقی»: افتخار واقعی (رد گزینه ۲) / «هو»: (در این جا) همان / «الفخر بالعقل و الأدب»: افتخار به عقل و ادب
در گزینه «۱»، «تو» اضافی است.
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳)

۲۴۲-

(رضا معصومی)
«كأن»: گویی، مثل این که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إرضاء جميع الناس»: راضی کردن تمام مردم / «غایة»: هدفی است (رد گزینه ۳) / «لا تُدرک»: (فعل مجهول) به دست آورده نمی‌شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۶)

۲۴۳-

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
ترجمه صحیح عبارت: گویی قلب مؤمن صفحه‌ای سفید است که از چیز زشتی اثر نمی‌پذیرد!
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۲۴۴-

(ممبر صادق مصنی)
«گمان مبر»: لا تزعم / «که تو پیکر کوچکی هستی»: آنک جرم صغیر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «زیرا»: لأن / «در درون خود»: فی نفسه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «جهانی بزرگ»: عالم کبیر (رد گزینه ۳)
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲)

۲۴۵-

(رضا معصومی)
«داء» به معنی «بیماری» با «شفاء» به معنی «بهبودی بخشیدن» مترادف نیست.
(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۲۴۶-

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «اسم فاعل» نادرست است. «اسم تفضیل» صحیح است.
گزینه «۲»: «علم، فاعل» نادرست است. «مفعول» صحیح است.
گزینه «۳»: «مجرور بحرف الجر» نادرست است. «مضاف الیه» صحیح است.
(عربی (۳)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی، صفحه ۶)

۲۴۷-

(نور امساکي)
«مساکین» جمع مکسر «مسکین» است و جمع سالم نیست. در سایر گزینه‌ها: «مستعدون، الصالحین و الشاکرین» جمع مذکر سالم هستند.
(عربی (۳)، قواعد اسم، ترکیبی)

۲۴۸-

(ممبر صادق مصنی)
در گزینه «۲»، «أن» با بقیه متفاوت است، زیرا سه گزینه دیگر از حروف مشبّهة بالفعل هستند.
(عربی (۳)، انواع یملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۴۹-

(رضا معصومی)
در گزینه «۳»، حرف «إن» از حروف مشبّهة بالفعل برای تأکید آمده است.
(عربی (۳)، انواع یملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۵۰-

(ممبر صادق مصنی)
صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشبیه» به کار رفته باشد.
در گزینه «۴»، «كأن» از حروف مشبّهة بالفعل است که معنای «مثل این‌که، مانند، گویی» می‌دهد و عموماً تشبیه ایجاد می‌نماید.
ترجمه گزینه «۴»: «گویی قلب‌های دشمنانمان، قطعه‌هایی از آهن و مس است»
(عربی (۳)، انواع یملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

فلسفه دوازدهم

-۲۵۱

(نیما پواهری)

وجود، وجه مشترک موجودات است و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌ها. هر مفهومی ماهیتی دارد اما لزوماً وجود ندارد و ممکن است یک مفهوم خیالی باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۳)

-۲۵۲

(نیما پواهری)

این‌گونه نیست که هر چیزی وجودی داشته باشد و ماهیتی. برخی مفاهیم خیالی هستند و وجود ندارند. به اعتقاد برخی فلاسفه چون ملاصدرا، خداوند نیز حقیقتی بسیط است و وجودی است که ماهیت ندارد.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ماهیت می‌تواند محمول یک قضیه واقع شود: این درخت است.

گزینه ۳: وجود و ماهیت دو حیثیت و جنبه ذهنی متمایزند، نه دو امر وجودی.

گزینه ۴: انسان هنگام مواجهه با موجودات گوناگون (نه مفاهیم) وجود و ماهیت را انتزاع می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

-۲۵۳

(نیما پواهری)

کودک با استفاده از کلمه «این» یا «آن» نشان می‌دهد که به «وجود» حیوانات پی برده است و می‌داند که آن‌ها موجودند، اما از ماهیت و پیستی هر یک از آن‌ها آگاه نیست. او می‌خواهد آن حیوانات را که همه موجودند، بشناسد و از پیستی‌شان آگاه شود؛ هر چند که این آگاهی کامل نباشد. وجود، وجه مشترک موجودات است و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌ها.

توجه: وجود وجه مشترک همه موجودات است نه همه مفاهیم! (رد گزینه ۲)

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۳)

-۲۵۴

(نیما پواهری)

ما می‌دانیم که «برخی ماهیت‌ها وجود دارند» و «برخی ماهیت‌ها وجود ندارند» اما وجود چه؟ آیا می‌توانیم بگوییم «هر وجودی ماهیتی دارد»؟ مناقشه متفکرین بر سر خداوند است. اگر قائل باشیم که خداوند هم ماهیت دارد (مطابق با بیان گزینه‌های ۲، ۳ و ۴) بین وجود و ماهیت رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

-۲۵۵

(نیما پواهری)

ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو جنبه یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

-۲۵۶

(نیما پواهری)

ابن‌سینا می‌گوید که حمل ماهیت بر مفهوم یک حمل ضروری است. در حالی که حمل وجود بر ماهیت نیازمند دلیل است. پس این دو با هم متفاوت‌اند. زیرا اگر وجود همان ماهیت بود، پس باید حمل آن هم ضروری می‌بود (هر ماهیتی بدون دلیل و ضرورتاً وجود می‌یافت). در حالی که مفاهیم بسیاری هستند (نظیر دیو، سیمرغ و ...) که ماهیت دارند اما وجود ندارند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

-۲۵۷

(نیما پواهری)

مثلاً در عبارت «انسان حیوان ناطق است»، «حیوان ناطق» که محمول قضیه است، در تعریف انسان آمده است؛ پس «انسان» همان «حیوان ناطق» است. به عبارت دیگر، این دو مفهوم از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند. هر انسانی حیوان ناطق است و هر حیوان ناطقی، انسان است. بنابراین حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» یک «حمل ضروری» است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

-۲۵۸

(نیما پواهری)

هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد، حمل اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد، حمل شایع صناعی است. توجه: در حمل شایع صناعی دو مفهوم اتحاد مصداقی دارند اما اتحاد مفهومی نه. اما در حمل اولی ذاتی دو مفهوم هم اتحاد مصداقی دارند و هم اتحاد مفهومی (مانند گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

-۲۵۹

(نیما پواهری)

به علت توجه خاص ابن‌سینا، این بحث با عنوان «مغایرت وجود و ماهیت» و یا عنوان‌هایی مشابه، مقدمه طرح مباحث جدیدی قرار گرفت.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۶)

-۲۶۰

(نیما پواهری)

توماس آکوئیناس فلسفه‌ای در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۶۱-

(کتاب آبی)

هر یک از ما در اطرافمان چیزهایی را می‌یابیم که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم. ولی گاهی چیستی‌هایی را که واقعیت می‌انگاریم، غیرواقعی و خیالی می‌یابیم. گاهی به وجود چیزهایی پی می‌بریم که چیستی آن‌ها را نمی‌دانیم و می‌توانیم از چیستی آن‌ها سؤال کنیم و بگوییم «این چیست؟».

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۲۶۲-

(کتاب آبی)

وجود وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن‌هاست. و هر واقعیت یگانه در خارج دارای دو حیثیت هستی و چیستی است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۲۶۳-

(کتاب آبی)

وحدت و کلی دو مفهوم متمایزند که وقتی برای یک چیز به کار می‌روند، دو جزء از آن چیز، و دو موجود جداگانه در خارج نیستند، بلکه دو جنبه از آن چیزند. در حالی که در گزینۀ «۱» به دو جنبه از یک یا چند چیز اشاره شده، در گزینۀ «۳» در خارج دو چیزند، و در گزینۀ «۴» در ذهن یک چیزند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۴-

(کتاب آبی)

در خارج، هر شیء فقط یک حیثیت واقعی دارد و تفکیک وجود و ماهیت برای شیء، فقط در دنیای ذهن مصداق می‌یابد. پس هر شیء در خارج، یکی است و وجود و ماهیت آن جدای از هم نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۲۶۵-

(کتاب آبی)

وقتی از واقعیت یک موجود سخن می‌گوییم، یک قضیه دوجزئی داریم که موضوع آن ماهیت و محمول آن وجود است، مانند: ستاره (چیستی) هست (هستی).

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۶-

(کتاب آبی)

صورت سؤال به نوعی در حال بیان مغایرت وجود و ماهیت است. حیوان بودن و متفکر بودن ذاتی انسان (ماهیت) هستند و از آن‌جا که صفت ذاتی را نمی‌توان از ماهیت سلب کرد، این دو نیز قابل سلب از انسان نیستند. از طرفی وجود، قابل سلب از انسان است و همان‌طور که در صورت سؤال ذکر شده می‌توان گفت انسان معدوم است (سلب وجود)، پس وجود، ذاتی انسان (ماهیت) نیست. این که وجود ذاتی ماهیت نیست، نشان می‌دهد که وجود جزئی از ماهیت نیست. اگر جزئی از ماهیت بود، ذاتی ماهیت تلقی می‌شد و اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود که این نقض اصل مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۷-

(کتاب آبی)

اسناد هستی به یک چیز در قالب قضیه‌ای دو جزئی که موضوع آن همان چیز یا ماهیت است و محمول آن هستی و وجود است انجام می‌گیرد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۸-

(کتاب آبی)

اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، دیگر اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۹-

(کتاب آبی)

توماس آکوئیناس فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرده که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن رشد بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه ارسطو آشنا شوند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۷۰-

(کتاب آبی)

توماس آکوئیناس با آشنایی با فلسفه ابن‌سینا جریانی در غرب راه انداخت به نام فلسفه تومیسم؛ که از طریق گسترش آن، فلاسفه اروپایی فرصتی یافتند که بار دیگر با فلسفه ارسطویی آشنا شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: توماس آکوئیناس به واسطه ابن‌سینا با فلسفه ارسطو آشنا بود.
 گزینۀ «۲»: ابن‌سینا این بحث را مبنای برهان‌های خداشناسی خود قرار داد.
 گزینۀ «۳»: با رشد تجربه‌گرایی در اروپا، فلسفه توماسی جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا داد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)